

RES ACADEMICAЕ

BIULETYN INFORMACYJNY
WYŻSZEJ SZKOŁY PEDAGOGICZNEJ
W CZĘSTOCHOWIE

1 / 1998

OD REDAKCJI

“Nowy rok bieży,
w jasełkach leży”.

Początek kolędy zapisanej w rękopisie z 1689 r., przechowywanym w Bibliotece Czartoryskich w Krakowie, niechaj stanowi motto do noworocznego spotkania się z naszymi wiernymi Sympatykami i Czytelnikami obojętnie śledzącymi rejestrację naszych uczelnianych poczynąń. Z nadejściem Nowego Roku wszyscy wiążemy jakieś nadzieje. Niektóre oczekiwania spróbujemy przedstawić zamiast “wywiadu miesiąca”. W tym miejscu zaś przedstawimy nasze, redakcyjne, marzenia. Mamy nadzieję, że Czytelnicy bardziej ochoczo niż w roku ubiegłym zechcą z nami współredagować pismo, a przynajmniej zechcą się dzielić informacjami o swoich i Kolegów dokonaniach. Życzeniem wykraczającym poza sferę redakcyjnych problemów jest natomiast, by wszyscy stosowali zasadę wymienioną w polecanej do lektury artykule z pisma “Indeks” Politechniki Świętokrzyskiej: *bliźniego powinniśmy traktować tak, jak sami chcielibyśmy być traktowani*. Więcej będzie wtedy ciepła, życzliwego zainteresowania, wzajemnego szacunku i potrzebnego wszystkim uśmiechu.

Na prośbę Redakcji specjalnie do Noworocznego wydania dla Czytelników “Res Academicae” przedstawił wypowiedź “Świąteczne powroty do małej ojczyzny” prof. dr hab. Marek S. Szczepański z Zakładu Socjologii. Panu Profesorowi dziękujemy, a Czytelników zachęcamy do lektury.

Redakcja

Czekamy na wypowiedzi, sugestie, materiały. Zastrzegamy sobie prawo skracania i adiustacji tekstów. Czytelniku, opinii autorów nie należy identyfikować ze stanowiskiem Kierownictwa Wyższej Szkoły Pedagogicznej ani poglądami Redakcji.

Spis treści

ŚWIĄTECZNE POWROTY DO MAŁEJ OJCZYZNY	2
Z PRAC SENATU	2
NAUKA	3
O KROK WYŻEJ	6
WARTO WIEDZIEĆ	8
ZAGRANICA	10
CO - GDZIE - KIEDY - - DLACZEGO?	23
<i>Dźwięczne emocje</i>	23
<i>Zaprosili nas</i>	25
<i>Biblioteka dla nas w kwiatach</i>	32
NOTATKI PRZEWODNICZĄCEJ	33
ZAMIAST WYWIADU MIESIĄCA	33
STOLARZ - FACHMAN - - ARTYSTA	35
KOLEGA	35
ROZMAITOŚCI	36
KRAJOBRAZY BLISKO NAS	37
WERTUJEMY KSIĄŻKI	39
KODEKSU ETYKI CIAŁ DALSZY	41

ŚWIĄTECZNE POWROTY DO MAŁEJ OJCZYZNY

Pracownikom i Studentom
Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Częstochowie

Kiedy przed laty zapytano o pojęcie **ojczyzna**, wybitnego pisarza francuskiego, choć jednocześnie człowieka nikczemnego, Jeana Geneta, ten bez wahania odpowiedział: **to dwóch, trzech ludzi których znam**. Dostrzegł bowiem, iż stając się obywatelem świata pozostajemy wciąż przypisani do naszej najmniejszej ojczyzny prywatnej, niepowtarzalnego partykularza społecznego, nostalgicznego miejsca kształtującego naszą osobowość. Rodzinny dom, wieś, miasteczko czy miasto, istniejące *tu i teraz*, są ludziorom bliższe niżli amorficzny nie skonkretyzowany, nieczytelny i obcy w istocie świat czy kontynent. I nie zmieni tego fakt, że ludzie z takiej ojczyzny doskonale nam znani i bliscy, potrafią być dokuczliwi, natrętni, zajęci lokalnymi plotkami.

W literaturze z gatunku *science fiction*, zawierającej opisy cywilizacji światowej i przyszłej jej ewolucji, znaleźć można oceny niezwykle pesymistyczne i katastroficzne. Coraz bardziej dominująca staje się teza o apokaliptycznym końcu świata lub co najmniej o jego zmierzchu (*finis mundi*). Jednocześnie w literaturze pięknej poświęconej domowi rodzinnemu, rodzinie, zaściankowi, ojczyźnie prywatnej, stosunkowo częste są opisy bukoliczne i wyidealizowane. Podobnie jest w nowszej eseistyce naukowej. Tworzący ją autorzy zalecają zarazem przesunięcie punktów ciężkości z **wielkiego świata** do układów rodzinnych, małojczyźnianych i lokalnych. Dla wielu z nas to one właśnie są rzeczywistością podstawową. O roli domu rodzinnego i ojczyzny prywatnej w indywidualnej biografii człowieka warto pomyśleć raz jeszcze podczas nadchodzących **Świąt Bożego Narodzenia**, u schyłku starego i w przededniu **Nowego 1998 Roku**, na chwilę przed końcem **millenium**.

Marek S. Szczepański

Z PRAC SENATU

Na posiedzeniu Senatu Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Częstochowie w dniu 26 listopada 1997 roku zapoznali się z wnikliwą analizą na temat współpracy z zagranicą realizowaną w Uczelni, przedstawioną przez nadzorującego ten odcinek działalności Prorektora ds. Nauki prof. dra hab. Janusza Berdowskiego. Obszerne fragmenty wystąpienia zaprezentujemy z rozdziale "ZAGRANICA".

Senat zaakceptował propozycję przedłużenia bądź wznowienia umów z dotychczasowymi partnerami:

- Uniwersytetem Koblenz-Landau,
- Uniwersytetem im. I. Franko we Lwowie,
- Przedsiębiorstwem Naukowo-Produkcyjnym "Karat" we Lwowie,
- Akademią Poligraficzną we Lwowie.

Członkowie Senatu poparli propozycję sformalizowania nowych porozumień, z chwilą gdy obie strony zadeklarują wolę współpracy. Jest możliwość pozyskania jako nowych partnerów niżej wymienio-

nych ośrodków:

- Instytut Pedagogiki i Psychologii Kształcenia Zawodowego Akademii Nauk Pedagogicznych Ukrainy,
- Akademia Sztuk Pięknych we Lwowie,
- Politechnika Lwowska,
- Szkoła Poligraficzna w Paryżu,
- Uniwersytet w Smoleńsku.

Senatorowie przyjęli przedstawione zasady przyjęć na studia dzienne i zaoczne w Wyższej Szkole Pedagogicznej w Częstochowie w roku akademickim 1998/99. Do szczegółowego dokumentu pn. "Zasady przeprowadzania egzaminu wstępnego na I rok studiów w Wyższej Szkole Pedagogicznej w Częstochowie na rok 1998/99" dołączono załączniki: 1/ Kryteria kwalifikacji na studia w roku akad. 1998/99, 2/ Tryb postępowania kwalifikacyjnego przy przyjęciu na I rok studiów, 3/ Zasady przyjmowania laureatów i finalistów olimpiad przedmiotowych obowiąz-

zujące w latach 1997-1999. Materiał opublikujemy po zatwierdzeniu przyjętych dokumentów przez Ministerstwo Edukacji Narodowej.

Członkowie Senatu w głosowaniu tajnym opowiedzieli się pozytywnie w sprawie wystąpienia z wnioskiem o mianowanie na stanowisko profesora zwyczajnego prof. Karola Zbigniewa Kalemby w Instytucie Muzyki.

JM Rektor prof. dr hab. Ryszard Szwed zapoznał zebranych w treści złożonej przez mgr Ewę Stępień i mgr Janinę Filipecką interpelacji dot. przyznania premii dla pracowników nie będących nauczycielami akademickimi ze środków pozabudżetowych. Oto jej treść:

“Wasza Magnificencjo Rektorze, Wysoki Senacie,

W imieniu grup, które wyłoniły nas jako swoich reprezentantów w Senacie Wyższej Szkoły Pedagogicznej zwracamy się z prośbą o przywrócenie odebranych nam w roku 1992 premii, stanowiących 20%-owy (dla kadry kierowniczej 30%-owy) dodatek do pensji zasadniczej.

Pensje w grupie pracowników naukowo-technicznych, inżynieryjno-technicznych, biblioteki, administracji i obsługi nie są, wydaje się, powszechnie znane. Oczekujemy przyzwolenia na podanie ich w zestawieniu statystycznym do publicznej wiadomości, by stały się przedmiotem powszechnej troski. Przy najniższym wynagrodzeniu 450 zł średnie wynagrodzenie zasadnicze pracowników nie będących nauczycielami akademickimi wynosi ok. 571 zł. Jednocześnie w tej grupie pracowników 86% pracowników legitymuje się ponad 10-letnim stażem pracy (10-20 lat - 37%, 21-30 lat - 39%, powyżej 30 lat - 10%). Staż pracy dowodzi, że wykonywany zawód znają dobrze. Mało mają jednak motywacji do pracy, wynikających z relacji: za dobrą pracę - godziwa płaca. Chcemy podkreślić, że w omawianej grupie około 30 % pracowników ukończyło studia wyższe, część pracowników podnosi kwalifikacje obecnie.

Praca nas wszystkich - od osób sprzątających, przez rzemieślników, kierowców, księgowych, referentów, kierowników sekcji i działów, pracowników biblioteki, naukowo-technicznych i inżynieryjno-technicznych, obsługujących proces dydaktyczny i w określonym zakresie badania naukowe, stanowi integralną część organizacji i funkcjonowania Uczelni. Na nas wszystkich spada zwiększony wysiłek związany z rozwojem Uczelni - przyrostem kadry

i bardzo znaczącym przyrostem liczby studentów, głównie zaocznych. W roku 1992, kiedy jeszcze otrzymywaliśmy premie, było 4059 studentów, w chwili obecnej jest ich około 12000. A to, co wydaje się być nieuświadomiane, skutkuje znacznym przyrostem obowiązków dla wszystkich grup, nie tylko pracowników Dziekanatów. Każdy zjazd każdego rocznika to wzmózona praca dla sprzątających, konserwatorów, pracowników stołówki, czy Biblioteki. W sposób oczywisty mnożą się rutynowe obowiązki związane z obsługą studenta w Dziekanatach, Dziale Spraw Studenckich, Zespole Stanowisk ds Praktyk Pedagogicznych. W Kwesturze przybyło obowiązków choćby z tytułu umów z wykładowcami na realizację zajęć dydaktycznych. Zwiększona kadra to większa liczba zadań dla Działu Spraw Pracowniczych, Działu Nauki, i tak można by kolejno wymieniać dodatkowe zadania związane z rozwojem Uczelni, przy jednoczesnym nie wspomaganie dodatkowymi etatami komórek podejmujących zwiększone zadania. Nie rekompensują tego dotychczasowe podwyżki, z których niektóre - zwłaszcza w lipcu 1996 roku - były szczególnie krzywdzące, wręcz upokarzające nas. Artykuł 106 ust.1 Ustawy o szkolnictwie wyższym daje możliwość podniesienia pensji w grupie pracowników nie będących nauczycielami akademickimi. Przypomnimy jego brzmienie:

Senat uczelni może zwiększyć wysokość wynagrodzeń ponad wysokość ustaloną na podstawie rozporządzenia, o którym mowa w art. 105 ust. 7, jeżeli uczelnia posiada na ten cel środki pochodzące ze źródeł innych niż określone w art. 24. ust.1 pkt.1 (zob. Rozdział 5 - Pracownicy nie będący nauczycielami akademickimi, ust. 3 o brzmieniu: “Do wynagrodzeń pracowników uczelni nie będących nauczycielami akademickimi stosuje się odpowiednio przepis 106 ust.1”).

Istniałaby więc możliwość przywrócenia nam premii ze środków pozabudżetowych, o co prosimy JM Rektora i Dostojny Senat.

Równocześnie chcemy dodać, że zgodnie z posiadaniem rozeznanem Uczelnie korzystają z uprawnień, które daje Ich Senatowi wymieniony wyżej artykuł Ustawy o szkolnictwie wyższym. I nasz Senat prosimy o decyzję, która pozwoliłaby nam w poczuciu własnej godności pełnić swe role społeczne w życiu Wyższej Szkoły Pedagogicznej”.

Druga sprawa - podniesiona w formie interpelacji na posiedzeniu Senatu, która miała już “swoje zawirowania” to propozycja, aby wszyscy pracownicy Wyższej Szkoły Pedagogicznej, zarówno nauczyciele

akademicy jak i osoby nie będące nauczycielami akademickimi, którzy osiągają wiek emerytalny, na dwa lata przed emeryturą otrzymywali wynagrodzenie w wysokości maximum stawki wynagrodzenia zasadniczego, przewidzianej w taryfikatorze.

Obydwie kwestie sprowokowały szeroką dyskusję. Rozważano wszystkie "za i przeciw". Pani Kwestor przedstawiła skutki realizacji obu interpelacji w kilku wariantach ich rozwiązań, jednak "zgasła" nadzieje zainteresowanych przedstawiając realne możliwości wdrożenia diskutowanych spraw w życie. Na wniosek dra Jacka Kozioła Senatorowie w głosowaniu jawnym przyjęli wniosek, by w obu rozważanych sprawach wypowiedzieć się w głosowaniu tajnym. Senat poparł wnioski dot. przyznania premii dla pracowników nie będących nauczycielami akademickimi oraz ustalenia maksymalnych stawek uposażenia dla pracowników Uczelni na dwa lata przed emeryturą z klauzulą "w miarę posiadanych

środków". Przedwczesna jest więc radość osób, które tego istotnego zapisu uchwał nie biorą pod uwagę, ciesząc się z poparcia Senatu w przedstawianych kwestiach.

Konsekwencją podjęcia wyżej wymienionych uchwał jest powołanie do życia Senackiej Komisji, która zajmie się m.in. przygotowaniem projektu stosownego Regulaminu. Członkowie Senatu w głosowaniu jawnym jednogłośnie podjęli uchwałę o powołaniu prof. dra hab. Jana Przewłockiego na Przewodniczącego Senackiej Komisji, której zadaniem będzie wdrożenie przyjętych w ramach zgłoszonych interpelacji - uchwał, a w skład której wejdą m.in.: mgr Janina Filipecka (współautorka interpelacji dot. przyznania premii), przedstawiciele obu związków zawodowych funkcjonujących w Uczelni, oraz jeszcze jedna osoba (spoza Senatu) dokooptowana, z upoważnienia Senatu, przez Przewodniczącego Komisji.

NAUKA

Ostatnią tegoroczną konferencję w murach Uczelni zorganizował Zakład Kultury Fizycznej.

Program konferencji (fragment zaproszenia) zamieszczamy na następnej stronie.

Z cyklem wykładów w Bibliotece i Czytelni Austriackiej w Poznaniu wystąpiła dr Elżbieta Hurnikowa z Instytutu Filologii Polskiej. Przypominaliśmy wielokrotnie naszym Czytelnikom, iż Pani dr Elżbieta Hurnikowa z Instytutu Filologii Polskiej oddelegowana była na okres trzech lat do Instytutu Tłumaczeń Uniwersytetu Wiedeńskiego. Wróciła pełna wrażeń, spostrzeżeń, którymi obiecała się podzielić z naszymi Czytelnikami, najpierw zaś z uczestnikami zorganizowanych spotkań pn. Modernizm Wiedeński. W ramach cyklu spotkań w Bibliotece i Czytelni Austriackiej UAN w Poznaniu Pani Elżbieta wygłosiła - i wygłosi w najbliższym kwartale - wykłady na temat:

- Wiedeński fin de siècle; Modernizm austriacki - 4.XI.1997 r.
- Kobiety wiedeńskiej moderny - 25.XI.1997 r.
- Wiedeń znany i nieznan - 13.I.1998 r.
- Moje wiedeńskie fascynacje - 17.II.1998 r.
- Rok 1914 w literaturze austriackiej - 13.III.1998 r.
- Wiedeński felieton na przełomie stuleci - 31.III.1998 r.

W dniach 17.XI-19.XI 1997 roku odbyła się międzynarodowa konferencja naukowa nt. "Pierwsza wojna światowa w literaturze polskiej i obcej" zorganizowana przez Instytut Filologii Polskiej Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, Zakład Literatury Pozytywizmu i Młodej Polski, Komisję Filozoficzną Lubelskiego Towarzystwa Naukowego, Wyższą Szkołę Humanistyczno-Przyrodniczą w Sandomierzu. W konferencji tej wzięli udział pracownicy IFP WSP w Częstochowie, którzy prezentowali tematy:

- prof. dr hab. Lucyna Rożek: Obraz cara Mikołaja II w wybranych utworach prozatorskich pisarzy rosyjskich,
- dr Elżbieta Hurnikowa: Rok 1914 w literaturze austriackiej,
- mgr Elżbieta Wróbel: Pierwsza wojna światowa w reportażach Kadena,
- mgr Artur Żywiołek: Mitologia zagłady, czyli Europa w przededniu 1914 roku.

W dniach 10-12 grudnia 1997 r. w Krakowie odbyła się II Szkoła Dydaktyków Historii zorganizowana przez Centralny Ośrodek Metodyczny Studiów Nauczycielskich, Instytut Historii Wyższej Szkoły Pedagogicznej im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie, Instytut Historii Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Rzeszowie. Tematem spotkania było "Praktyczne kształcenie kandydatów na nauczycieli historii". Nie zabrakło naszych dydaktyków. Dr Andrzej Wasiak

WYŻSZA SZKOŁA PEDAGOGICZNA
ZAKŁAD KULTURY FIZYCZNEJ
W CZĘSTOCHOWIE

POLSKIE TOWARZYSTWO MEDYCZYNY
SPORTOWEJ I WOJEWÓDZKA
PRZYCHODNIA SPORTOWO-
LEKARSKA W CZĘSTOCHOWIE

POLSKIE TOWARZYSTWO HIGIENICZNE
I WOJEWÓDZKA STACJA SANITARNO-
EPIDEMIOLOGICZNA
W CZĘSTOCHOWIE

MIĘDZYNARODOWA KONFERENCJA

na temat

„MORFOLOGICZNE I FIZJOLOGICZNE UWARUNKOWANIA
ROZWOJU FIZYCZNEGO, MOTORYCZNEGO, ZDROWIA ORAZ
WYDOLNOŚCI FIZYCZNEJ CZŁOWIEKA”

CZĘSTOCHOWA 15-16 grudnia 1997

PROGRAM KONFERENCJI 15 grudnia 1997

godz. 9.30-10.00	- Uroczyste otwarcie Konferencji
10.00-10.30	- Sesja plenarna cz. I, przewodnicząca: prof. dr hab. n. med. Jerzy Smorawiński, prof. dr hab. Andrzej Malinowski, prof. dr hab. Wiesław Piła
10.00-10.25	- Prof. dr hab. Andrzej Malinowski (UL) - Ekologiczne i antropologiczne podziały promocyjnego zdrowia i monitorowania jego statusu
10.25-10.50	- Prof. dr hab. Igor Murawow (Politechnika Radomska) - Czynniki czasu w rozwoju morfofunkcjonalnym i formowaniu zdrowia człowieka
10.50-11.15	- Prof. dr hab. Zdzisław Chomiński (WSP TWP Warszawa) - Fenotypowe wskaźniki oceny potencjału motorycznego dzieci i młodzieży
11.15-11.25	- Przerwa
11.25-11.50	- Prof. dr hab. Wiesław Piła (ZKF WSP Częstochowa) - Suplementacja kreatyny a wysiłek fizyczny
11.50-12.15	- Prof. dr hab. Teresa Łaska-Miszczajewska (AWF Warszawa) - Wiek menarche u sportselek
12.15-12.40	- Prof. dr hab. Jan Chmura (AWF Katowice) - Znaczenie pomiaru reakcji psychomotorycznej w sporcie
12.40-13.05	- Prof. dr hab. Larysa Głazyńska (ZFK WSP Częstochowa) - Marketing of the physical training in physical training education of preschool children
13.05-13.30	- Dyskusja
13.30-14.30	- Przerwa na obiad
14.30-16.30	- Obrady w sesjach problemowych I sesja: Uwarunkowania ortogenezy II sesja: Wydolność fizyczna organizmu III sesja: Morfofunkcjonalne podłoża sprawności i aktywności ruchowej IV sesja: Zagrożenia i ochrona zdrowia

16 grudnia 1997

godz. 9.30-11.00	- Sesja plenarna cz. II, przewodnicząca: prof. dr hab. n. med. Ryszard Lewicki, prof. dr hab. Maria D. Kaliszewska-Drozowska, dr med. Marek Ł. Grabowski
9.30-9.55	- Prof. dr hab. Maria D. Kaliszewska-Drozowska (Uniwersytet A. Mickiewicza Poznań) - Rola czynnika żywienia w ocenie dynamiki i akceleracji rozwoju nienosiwąt
9.55-10.20	- Prof. dr hab. Lidija Tagako (Akademia Ekologii Antropologicznej Mińsk) - Complex approach to study of biological adaptation of the Belarusian population in post Chernobyl period
10.20-10.30	- Przerwa
10.30-10.55	- Prof. dr hab. Anatolij Zelenkow (Białoruski Narodowy Uniwersytet w Mińsku) - Sustainable development and the problems of sociopolitical adaptation to the post - Chernobyl Belarus
10.55-11.20	- Dr med. Marek Ł. Grabowski (WSSE w Częstochowie) - Wirusowe zapalenie wątroby jako groźna choroba zakaźna
11.20-11.50	- Dyskusja
12.00-13.30	- Obrady w sesjach problemowych: I, II, III, IV
13.30-14.30	- Przerwa na obiad
14.30-16.00	- Obrady w sesjach problemowych: I, II, III, IV
16.15-17.00	- Zakonczenie obrad

z Instytutu Filozoficzno-Historycznego wygłosił referat pt. "Przygotowanie studentów do prowadzenia lekcji próbnych z historii", a to samo zagadnienie z punktu widzenia praktyki zaprezentowała mgr Beata Urbanowicz.

Od naszego korespondenta z Wydziału Filologiczno-Historycznego dr Anny Wypych-Gawrońskiej otrzymaliśmy informację:

Dnia 26 listopada w Instytucie Filologii Polskiej odbył się wykład dra Stanisława Bortuowskiego z Uniwersytetu Jagiellońskiego na temat: "Jak pracować z poezją w szkole". W wykładzie dr Bortuowski wykorzystał przykłady wierszy współczesnych m.in. Wisławy Szymborskiej.

I my, za Jego przykładem, wykorzystamy jeden z wierszy naszej Noblistki, gdyż bardzo wiąże się z treścią powyższej notki.

Niektórzy lubią poezję

Niektórzy -

czyli nie wszyscy.

Nawet nie większość wszystkich ale mniejszość.

Nie licząc szkół, gdzie się musi,

i samych poetów, będzie tych osób chyba

dwie na tysiąc.

Lubią -

ale lubi się także rosół z makaronem,

lubi się komplementy i kolor niebieski

lubi się stary szalik,

lubi się stawiać na swoim,

lubi się głaskać psa.

Poezję -

tylko co to takiego poezja.

Niejedna chwiejna odpowiedź

na to pytanie już padła.

A ja nie wiem i nie wiem i trzymam się tego

jak zbawiennej poręczy.

O KROK WYŻEJ

Fot. ze zbiorów J. Walczaka

PREZYDENT
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Szanowny Pan:
dr hab. Jan WALCZAK

Postanowieniem z dnia 23 listopada 1997 r.
nadaję Panu tytuł naukowy profesora nauk
humanistycznych.

Aleksander Królikowski
Aleksander Królikowski

Za zgodność z oryginałem

Warszawa, dnia 23 listopada 1997 r.

[Signature]

2 grudnia 1997 r. na uroczystości wręczenia nominacji profesorskich mieliśmy swego przedstawiciela. Dokument potwierdzający nadanie tytułu odebrał prof. dr hab. Jan Walczak, Dyrektor Instytutu Filozoficzno-Historycznego naszej Uczelni.

O fakcie tym, prezentując postać Profesora, dokonania i zainteresowania, pisała lokalna prasa w dniu 9 grudnia (*Gazeta Wyborcza, Dodatek Gazeta w Częstochowie*).

Dr Zbigniew Przybyła z Instytutu Filologii Polskiej złożył 11 marca 1997 r. przed Radą Wydziału Filologicznego kolokwium habilitacyjne w zakresie literaturoznawstwa polskiego. Podstawą przewodu habilitacyjnego była monografia "Lalka" Bolesława Prusa. Semantyka - kompozycja - konteksty, wydana przez WSP Rzeszów w 1995 roku. Recenzentami przewodu byli: prof. dr hab. Janina Kulczycka-Saloni z UW, prof. dr hab. Edward Pieścikowski z UAM w Poznaniu, prof. dr hab. Tadeusz Bujnicki z UJ. Zatwierdzenie habilitacji nastąpiło 24 listopada 1997 r.

Rada Wyższego Szkolnictwa Artystycznego w dniu 5.11.1997 r. zatwierdziła uchwałę Rady Wydziału Architektury Wnętrz i Wzornictwa Przemysłowego Akademii Sztuk Pięknych w Poznaniu z dnia 24.04.1997 r. w sprawie przyznania panu Adamowi Fołtarzowi kwalifikacji II stopnia w dziedzinie sztuk plastycznych w dyscyplinie artystycznej architektura wnętrz. Tym samym, zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 31 lipca 1997 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków i trybu przeprowadzania przewodów kwalifikacyjnych I i II stopnia w zakresie sztuki i dyscyplin artystycznych, rektor uczelni i dziekan wydziału przeprowadzającego ten przewód zostali uprawnieni do wydania dyplomu stwierdzającego posiadanie kwalifikacji II stopnia.

Temat przewodu brzmiał: "Rzeczywiste - nierzeczywiste. Powrót do znaku. Od postmodernistycznej symboliki przestrzeni do rzeczywistości wirtualnej." Recenzentami przewodu byli: prof. zw. Włodzimierz Dreszer - ASP Poznań, prof. Jerzy Sztuka - WSP Częstochowa, prof. zw. Tadeusz Wolański - ASP Łódź.

Przewód kwalifikacyjny I stopnia w zakresie instrumentalistyki (specjalność kameralistyka fortepianowa) mgra Roberta Gawrońskiego, asystenta w Instytucie Muzyki, miał miejsce 17 listopada 1997 roku w Auli Akademii Muzycznej w Poznaniu. Promotorem był prof. Andrzej Tatarski, recenzentami prof. Ludomira Grądzan i prof. Alicja Kledzik.

Rada Wydziału Instrumentalnego
Akademii Muzycznej im. I.J.Paderewskiego
w Poznaniu

**Program koncertu
Roberta Gawrońskiego**
w ramach przewodu kwalifikacyjnego I stopnia

Aula Akademii Muzycznej w Poznaniu
Poniedziałek, 17 listopada 1997 r. godz. 18.00

Fot. A. Pietrzyk

Mgr Anna Grajpel, także z Instytutu Muzyki, 22 października 1997 roku obroniła przed Radą Wydziału Pedagogicznego WSP w Bydgoszczy pracę doktorską na temat: "Aktywność muzyczna według metody Emila Jaques-Dalcroze'a a efekty dydaktyczno-wychowawcze uczniów klasy II szkoły podstawowej". Promotorem pracy była prof. dr hab. Elżbieta Kilińska, a recenzentami prof. dr hab. Zofia Konażkiewicz i prof. dr hab. Eugeniusz Rogalski.

WARTO WIEDZIEĆ

Prawo i Gospodarka z 4 listopada publikuje stanowisko RPO (Rzecznika Praw Obywatelskich) w sprawie interpretacji przysługujących praw do urlopu wypoczynkowego nauczycielom akademickim w świetle nowelizowanego Kodeksu Pracy. Publikujemy je z tym większym zaangażowaniem, że to właśnie nasi pracownicy, a dokładnie pracownicy naszej Biblioteki Głównej, upomnieli się o prawa dla grupy pracowniczej w świetle ustawy o szkolnictwie wyższym zwanej nauczycielami akademickimi, w nomenklaturze niniejszej wypowiedzi zwanych "akademikami".

Urlopy akademików

Sprawa wzajemnego stosunku prawnej regulacji praw i obowiązków pracowniczych w przepisach szczególnych w rozumieniu art. 5 Kp do unormowań kodeksowych o powszechnym zasięgu wiąże się ze spójnością pracy

Do Rzecznika Praw Obywatelskich zwrócili się pracownicy Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Częstochowie w związku z licznymi wątpliwościami dotyczącymi wymiaru swojego urlopu wypoczynkowego.

Konsekwencje noweli Kodeksu pracy

Powstały one w związku z wprowadzoną ustawą z dnia 2 lutego 1996 roku o zmianie ustawy Kodeksu pracy oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. Nr 24, poz. 110) zasada, iż dodatkowe dni wolne od pracy, o których mowa w art. 129¹ § 1 i art. 129² nie są wliczane do urlopu (art. 154 § 1 pkt. 3).

Wprowadzenie tej zasady spowodowało istotne wydłużenie okresu urlopu, przy zachowaniu takiego samego jego ustawowego wymiaru.

Pracownicy Biblioteki WSP w Częstochowie proszą o stanowisko, czy do urlopu wypoczynkowego określonego wymiarem sześciu tygodni dla pracowników objętych działaniem ustawy z dnia 12 września 1991 r. o szkolnictwie wyższym (Dz. U. nr 54, poz. 254 ze zm.), mogą być wliczane dodatkowe dni wolne od pracy.

Nie budzi wątpliwości Rzecznika, iż wprowadzenie wyżej przytoczonej zasady niewliczania do urlopu dodatkowych dni wolnych od pracy, przypadających w trakcie jego wykorzystywania, nie powoduje wyłączenia z okresu urlopu udzielanego w tygodniach niedziel i świąt przypadających w tym okresie. Dni te bowiem nie są dodatkowymi dniami wolnymi od pracy w pojęciu Kodeksu pracy i wprowadzenie wymienioną wyżej ustawą, nowelizującą Kodeks pracy, zmiany w udzieleniu urlopu nie dotyczyły tych dni.

Sygnalizowany przez bibliotekarzy problem należy według prof. **Adama Zielińskiego** rozpatrywać w dwu płaszczyznach

- objęcia pracowników naukowo-dydaktycznych oraz pozostałych korzystających z sześciotygodniowych urlopów wypoczynkowych prawem do dodatkowych dni wolnych od pracy,
- wpływu dodatkowych dni wolnych od pracy na faktyczny wymiar urlopu wypoczynkowego określonego w tygodniach.

Wymiar czasu pracy omawianych grup pracowników określa wspomniana wyżej ustawa z dnia 12 września 1990 r. o szkolnictwie wyższym. W przypadku nauczycieli akademickich czas ten określany jest zakresem obowiązków dydaktycznych i organizacyjnych. Ustawa określa także granice ich pensum, w ramach których jego wymiar ustala senat uczelni.

Pozostałych pracowników wymienionych w art. 101 ust.6 ustawy obowiązuje 36-godzinna tygodniowa norma czasu pracy.

Prawo bezwzględnie obowiązujące

Rzecznik podkreśla w swoim piśmie do ministra edukacji narodowej, że Kodeks pracy po nowelizacji dokonanej na wstępie ustawą z dnia 2 lutego 1996 roku o zmianie ustawy - nie wyłączył żadnej grupy zatrudnionych w prawie do dodatkowych dni wolnych od pracy. Prawo do dodatkowych dni wolnych od pracy uzyskało zatem z dniem 1 stycznia 1997 roku charakter prawa bezwzględnie obowiązującego o powszech-

nym zasięgu, niezależnie od jakichkolwiek aktów wykonawczych lub dopełniających. Prawo pracowników do dodatkowych dni wolnych od pracy może być zatem zniesione lub ograniczone tylko drogą ustawową, a ustawa z dnia 12 września 1990 roku o szkolnictwie wyższym nie wyłącza prawa omawianych grup pracowników do dodatkowych dni wolnych od pracy.

Pismem z dnia 30 lipca 1997 roku Biuro Rzecznika Praw Obywatelskich wystąpiło do Ministerstwa Edukacji Narodowej z prośbą o podanie dodatkowych informacji dotyczących organizacji czasu pracy pracowników objętych działaniami wspomnianej wyżej ustawy z dnia 12 września 1990 roku, a mianowicie, czy pracownicy będący nauczycielami akademickimi, jak również inni pracownicy Uczelni mają udzielane dodatkowe dni wolne od pracy.

Niestety, nadesłane stanowisko Departamentu Prawnego Ministerstwa Edukacji Narodowej nie zawierało oczekiwanej przez Rzecznika odpowiedzi. W piśmie z dnia 18 sierpnia 1997 roku znak DP-022-39/97/ DM Ministerstwo Edukacji Narodowej wyraziło jedynie swoje stanowisko, że urlop wypoczynkowy określony w wymiarze sześciu tygodni nie ulega przedłużeniu o dni wolne od pracy i święta. Pogląd ten Ministerstwo wywodzi z artykułu 108 ust.1 omawianej ustawy, którym określa prawo nauczycieli akademickich do urlopu wypoczynkowego w wymiarze sześciu tygodni w ciągu roku. W związku z tym Rzecznik prosił ministra edukacji o zajęcie stanowiska w tej sprawie.

Istnieją różne mierniki

Odrębnym zagadnieniem według Rzecznika Praw Obywatelskich jest wpływ dodatkowych dni wolnych od pracy na urlop wypoczynkowy omawianych grup pracowników. Ustawa z dnia 12 września 1990 roku o szkolnictwie wyższym, poza prawem pracowników do pierwszego urlopu wypoczynkowego oraz wymiarem urlopu odmiennie od zasad kodeksowych określiła jego miernik. Kodeks pracy używa bowiem jako miernika kalendarzowych dni roboczych, zaś omawiana ustawa - tygodni.

Konsekwencją wyłączenia z urlopu wypoczynkowego pracowników podlegających regulacji kodeksowej tych kalendarzowych dni roboczych, które są dodatkowymi dniami wolnymi od pracy powinno być - według prof. **Adama Zielińskiego** - także wyłączenie tych dni z urlopu wypoczynkowego udzielanego w tygodniach.

Rzecznik Praw Obywatelskich zwraca uwagę ministra edukacji na niektóre aspekty wynikające z art.5 Kodeksu pracy zasady subsydiarnego stosowania przepisów kodeksu do tych grup pracowników, których stosunek pracy uregulowany został przez przepisy szczególne. Jednym z istotnych aspektów jest zakres i stopień szczegółowości tej regulacji, albowiem należy odróżnić pełną regulację praw i obowiązków określonej kategorii pracowników, wykluczającą możliwość uzupełniającego stosowania przepisów Kodeksu pracy od regulacji jedynie fragmentarycznej, dotyczącej tylko pewnych uprawnień lub obowiązków pracowniczych, która z natury rzeczy zakłada konieczność stosowania w sprawach nieunormowanych instytucji prawnych i przepisów Kodeksu pracy. Przykładem pierwszej, z podanych wyżej metod, może być chociażby rozporządzenie ministra spraw wewnętrznych z dnia 29 lipca 1997 roku w sprawie szczegółowych zasad udzielania urlopów strażakom Straży Pożarnej (Dz. nr 94, poz. 573), zawierające pełne i odmienne od regulacji zawartej w dziale VII Kodeksu pracy ukształtowanie prawa do urlopu wypoczynkowego, wykluczające z oczywistych względów możliwość uzupełniającego stosowania przepisów kodeksu.

Przykładem odmiennego rozumienia wzajemnej zależności między przepisami Kodeksu pracy a przepisami szczególnymi, mogą być chociażby przepisy rozdziału 7 ustawy z dnia 25 kwietnia 1997 roku o Polskiej Akademii Nauk (Dz. nr 75, poz. 469) kształtujące położenie prawne pracowników placówek naukowych, pomocniczych placówek naukowych i innych jednostek organizacyjnych Akademii. Niezależnie od ogólnej zasady wynikającej z art. 87 tejże ustawy zakładającej konieczność stosowania przepisu Kodeksu pracy w sprawach nieuregulowanych jej przepisami, przy regulowaniu prawa do urlopu wypoczynkowego ustawa ta w pełni zaadaptowała podstawowe instytucje powszechnego prawa urlopowego, w tym m.in. zasadę, że dni wolnych od pracy, wynikających z przyjętego w placówce rozkładu czasu pracy, nie wlicza się do urlopu wypoczynkowego.

Także ustawa z dnia 25 lipca 1985 roku o jednostkach badawczo-rozwojowych (Dz.U. nr 44, poz. 194 ze zm.) stanowi przykład fragmentarycznego regulowania w sposób odmienny od norm kodeksowych prawa pracowników naukowych do urlopu wypoczynkowego. Ustaliła ona bowiem jedynie dłuższy niż Kodeks pracy wymiar urlopu (36 dni robocze).

Prof. Adam Zieliński pisze na zakończenie swego pisma, że w jego przekonaniu sprawa wzajemnego stosunku prawnej regulacji praw i obowiązków pracowniczych zawartej w przepisach szczególnych w rozumieniu art.5 Kodeksu pracy do unormowań kodeksowych o powszechnym zasięgu wiąże się z kwestią spójności polskiego ustawodawstwa pracy, które poza przypadkami uzasadnionymi odrębnością rodzaju pracy lub szczególnymi warunkami pracy nie powinno ustanawiać nieuzasadnionych różnic w położeniu prawnym pracowników, znajdujących się w takiej samej lub analogicznej sytuacji faktycznej, zwłaszcza w odniesieniu do podstawowych praw pracowniczych w tym także i prawa do urlopu wypoczynkowego.

W związku z tym prosi ministra o ustosunkowanie się do przedstawionych problemów tak w zakresie prawa pracowników do dodatkowych dni wolnych od pracy, jak również do wliczenia do urlopu wypoczynkowego tych dni, pomimo, że urlop ten ustalony jest w tygodniach.

Były minister edukacji, prof. Jerzy Wiatr, nie podzielił stanowiska prof. Adama Zielińskiego. Zaznaczył jednocześnie, że problem ten definitywnie powinna rozwiązać nowelizacja ustawy o szkolnictwie wyższym, wprowadzając przede wszystkim wymiar urlopu wypoczynkowego, liczony w dniach roboczych i jednoznacznie rozstrzygając zagadnienie dodatkowych dni wolnych od pracy nauczycieli akademickich. W MEN opracowywane są właśnie założenia nowelizacji ustaw odnoszących się do szkolnictwa wyższego, należy więc sądzić, że i omawiany problem zostanie w jej trakcie uwzględniony.

Kolumnę opracowała Bożena WYSOCKA

Zacytowaliśmy ważny dla wielu Czytelników tekst wiernie, choć rękę korektora kusilo do wielu poprawek. Zaprezentowaliśmy dokładny przedruk. Mamy nadzieję, że mimo zawilości wypowiedzi zainteresuje znaczącą część społeczności akademickiej, której wypowiedź dotyczy, a która pewnie cytowanego dziennika nie śledzi.

ZAGRANICA

Zgodnie z zapowiedzią publikujemy fragmenty wystąpienia Prorektora ds Nauki na posiedzeniu Senatu w dniu 26 listopada 1997 roku dotyczące analizy współpracy z zagranicą

Sprawozdanie ze współpracy z zagranicą przedstawiane jest każdego roku dwukrotnie: Ministerstwu Edukacji Narodowej w styczniu danego roku - za miniony rok kalendarzowy, JM Rektorowi - w okresie wakacyjnym za miniony rok akademicki. Sprawozdanie za miniony rok akademicki zostało przedłożone Senatowi na posiedzeniu wrześniowym, jako element sprawozdania JM Rektora z działalności Uczelni i wówczas zostało przyjęte. Tym samym należy rozumieć, że aktualne przedstawienie problematyki ma mieć inny charakter. Niemniej gwoli przybliżenia Senatorom struktury wymiany osobowej w niezbyt odległym okresie - przedstawiono kilka zestawień.

Rok 1995

Wymiana objęła 211 osób, w tym liczba delegowanych - 179, przyjętych -32.

W wymianie uczestniczyło 92 studentów.

Rok 1996

Wymiana objęła 359 osób, w tym liczba delegowanych - 250, przyjętych -109.

W wymianie uczestniczyło 149 studentów.

Rok 1997 - stan na 30 września 1997 roku

Wymiana objęła 188 osób, w tym liczba delegowanych - 147, przyjętych -41.

W wymianie uczestniczyło 63 studentów.

Nie tylko o statystykę chodzi, lecz o celowość osobowej wymiany z ośrodkami zagranicznymi. Celowość ponoszonych nakładów na wymianę osobową w odniesieniu do jej efektów. A co uznać można m.in. za faktyczne efekty współpracy z zagranicą?:

1. liczbę zorganizowanych naukowych konferencji międzynarodowych;
2. liczbę czynnych udziałów w konferencjach zagranicznych;
3. liczbę wspólnych publikacji z partnerami zagranicznymi;
4. liczbę grantów uzyskanych w międzynarodowych programach badawczych.

Te elementy brane są, między innymi, pod uwagę przez KBN przy określaniu kategorii poszczególnych jednostek.

Skoro mowa o nakładach, wykazane zostaną dalej koszty poniesione na współpracę z zagranicą:

dane za rok 1996 - 118.626,73 zł (koszt podróży zagranicznych 113.694,38 zł, wizyt gości 4932,35 zł), za trzy kwartały 1997 roku -134.817,01 (koszt podróży zagranicznych 131.721,36 zł, wizyt gości 3095,65 zł).

Finansowanie współpracy z zagranicą odbywa się z kilku źródeł: dotacji KBN na finansowanie współpracy z zagranicą, z badań własnych, działalności statutowej, środków pozabudżetowych oraz kosztów ogólnych (te ostatnie ponoszone są jedynie w związku z wizytami o charakterze reprezentacyjnym czy organizacyjnym). Zdarza się dotowanie wyjazdów przez Fundacje (w minionym roku Fundacja na Rzecz Nauki Polskiej przyznała roczne stypendium USA drowi R. Zarzecznemu, a Fundacja im. Stefana Batoryego partycypowała w kosztach wyjazdu grupy studentów z kierunku Wychowanie plastyczne do Belgii). Komitet Badań Naukowych przyznał na rok 1997 dotację w kwocie 25.000 zł na złożone przez Uczelnię wnioski (w roku 1996 wyniosła ona 20.000 zł). Dotacja stanowiła ok. 30 % wnioskowanych kwot. Decyzja podziału między wnioskodawców pozostawiona została Władzom Uczelni (w minionych latach Komitet Badań Naukowych jednoznacznie określał adresata dotacji). W tym roku Senacka Komisja ds. Kadr, Koordynacji Badań Naukowych i Współpracy z Zagranicą podzieliła przydzieloną kwotę proporcjonalnie między wnioskodawców, korzystając jedynie z matematycznego rachunku, jednak zastrzegła, że taki sposób podziału środków zastosowany został wyjątkowo w roku 1997 ze względu na późną decyzję KBN i szkody, jakie mogłoby spowodować opóźnienie w podziale środków związane z wnikliwą analizą wniosków. Na dzień sporządzania analizy (tj. 28 października) 66,7% wnioskodawców wykorzystało przyznane im środki.

Dla pełnej informacji trzeba dodać, że środki nie wykorzystane przez jednostkę, której KBN przyznał dotację, podlegają zwrotowi.

Obserwowany jest jeszcze jeden fakt, który może budzić niepokój. Słabnie zainteresowanie ofertami stypendialnymi. Każda oferta stypendialna przekazywana jest PP. Dziekanom Wydziałów z prośbą o rozpowszechnienie. Nieliczne wizyty zainteresowanych ofertą w Dziale Nauki, w którym jest do wglądu z reguły obszerna, szczegółowa informacja, świadczą

o przepływie informacji w obrębie Wydziałów. Tym niemniej nie idzie to w parze ze zgłoszeniem kandydatur na stypendium. Trudno odpowiedzieć, co jest tego przyczyną: czy konieczność wylegitymowania się zaproszeniem z ośrodka partnerskiego, czy słaba znajomość języka obcego, czy limit wiekowy, czy niechęć do wypełniania kilkustronicowych formularzy?

Największym zainteresowaniem cieszy się niemieckie stypendium DAAD, ale wyłącznie wśród pracowników i studentów kierunku Filologia germańska, a nie tylko ich dotyczy ta oferta.

Istnieje jeszcze jeden aspekt współpracy z zagranicą - organizowanie konferencji o zasięgu międzynarodowym. W roku 1996 w Uczelni zorganizowano 3 konferencje międzynarodowe (podobnie jak w 1995), w roku 1997 -3 (trzy wnioski o dotacje na konferencje określały zasięg planowanej konferencji jako międzynarodowy).

Szczególną troską Senatorów powinny stać się decyzje o podpisywanie umów o bezpośredniej współpracy bądź o ich kontynuację.

Rok 1996 był rokiem największej ilości obowiązujących porozumień. Realizowano sześć porozumień o współpracy naukowej, dydaktycznej i kulturalnej z następującymi partnerami (w nawiasach podano termin zawarcia porozumienia oraz termin, do kiedy obowiązują):

- Uniwersytet Koblenz-Landau, Niemcy (1991 - 1997);
- Uniwersytet Jana Ewangelisty Purkyne w Usti n. Łabą, Czechy (1993 - 1999);
- Uniwersytet Karola w Pradze, Czechy (1994 - 1998);
- Uniwersytet im. Iwana Franko we Lwowie, Ukraina (1994 - 1997);
- Ukraińska Akademia Poligrafii we Lwowie, Ukraina (1995 - 1996);
- Instytut Materiałów Przedsiębiorstwa Naukowo-Produkcyjnego "Karat" we Lwowie, Ukraina (1996 - 1997).

Warto krytycznie spojrzeć na przedstawione zestawienia. W roku 1995 wymiana z ośrodkami partnerskimi stanowiła 32,70 % wymiany osobowej, w roku 1996 - 14,20 % wymiany osobowej, w roku 1997 - 23,94 % w odniesieniu do całości wymiany osobowej.

Warto spojrzeć też na relacje wymiany po obu stronach - czy wymiany są porównywalne?

Biorąc pod uwagę wszystkie ośrodki partnerskie roku 1995 suma wyjazdów wynosiła 57, przyjazdów 12; w roku 1996 - suma wyjazdów wynosiła 22, przyjazdów 29; w roku 1997 zrealizowano łącznie 25 wyjazdów i przyjęto 20 gości z ośrodków partnerskich. Zaznaczyć trzeba, że w tej statystyce ujęci są również kierownicy, towarzyszący rektorom w ich wizytach o charakterze reprezentacyjnym bądź grupom delegowanych.

W zestawieniu nie podano liczby osobodni wymiany, w ramach umów, które ten element wprowadziły do zapisu. Zawarte przez Uczelnię umowy wygasły już lub niebawem wygasają. Termin ich ważności przedstawiony jest powyżej. Dlatego Wysoki Senat powinien podjąć decyzję o woli ich kontynuowania.

Krótko warto wspomnieć o jeszcze jednej formie uczestniczenia w realizacji współpracy z zagranicą, co do której wszystkie otrzymywane przez Dział Nauki informacje przekazywane są PP. Dziekanom. Mowa tu o programach naukowych i dydaktycznych p.n. Socrates, Copernicus, Eureka, Erasmus, Tempus. Jest jednak małe zainteresowanie możliwością skorzystania ze środków, które w ramach wymienionych tu programów można pozyskać na realizację projektów celowych w kooperacji z zagranicznymi placówkami. Jak dotąd pracownicy włączyli się jedynie do Programu Tempus. W okresie od 1993 roku do chwili obecnej z programu tego finansowanych było 16 wyjazdów (stażowe, studyjne, konsultacyjne), w tym także wyjazdy studentów. Część z nich realizowanych było w ramach trzyletniego programu JEP 9609 ("Rozwój i zarządzanie w agrobiznesie"), którego koordynatorem ze strony WSP jest prof. dr hab. Eugeniusz Gurgul.

Uczelnia nasza zadeklarowała swój udział w realizacji projektu Tempus 4056/92 pt. "Ekologiczne kształcenie nauczycieli". Po rozmowie z polskim koordynatorem programu prof. dr hab. P. Uździckim z WSP Zielona Góra udział WSP Częstochowa został zawieszony. Zasadniczym powodem był brak funduszy ze strony naszej Uczelni na zajęcia dla 5 grup studenckich.

W dzisiejszym wydaniu naszego Biuletynu przedstawimy raport o wymianie osobowej, jaka miała miejsce w ostatnim półroczu minionego roku. Na pierwszym miejscu zrelacjonujemy wyjazdy JM Rektora, pozostałe notki przedstawimy, zachowując chronologiczny zapis wydarzeń.

JM Rektor prof. dr hab. Ryszard Szwed w dniach 9-14 czerwca zwiedzał nasze partnerskie ośrodki w Czechach. Spotkał się więc z Władzami Uniwersytetu Jana Ewangelisty Purkyne w Usti n. Łabą i Uniwersytetu Karola w Pradze. W dniu 21 listopada wziął udział w uroczystościach 25-lecia Przedsiębiorstwa Naukowo-Produkcyjnego "Karat" we Lwowie. Jubileusz połączony był z seminarium naukowym, zorganizowanym przez naszego wschodniego partnera. W podróży towarzyszył Mu Prorektor ds. Nauki prof. dr hab. Janusz Berdowski i Dziekan Wydziału Matematyczno-Przyrodniczego dr Jacek Kozioł. Wizyta była

Owocnie przebiega współpraca w ramach programu Tempus w temacie "Szkolnictwo w okresie zmian systemowych", realizowana przez dr Danutę Marzec.

Uczelnia nasza od roku 1996 jest formalnym członkiem stowarzyszonego EUCEN (Sieć Europejskich Uniwersytetów Kształcenia Ustawicznego). Na dwa spotkania tego stowarzyszenia delegowano przedstawicieli Władz minionej kadencji (w roku 1995 i 1996).

Wnioski z analizy współpracy z zagranicą

- Ilość osób wymiany w ostatnim roku zmalała, podczas gdy koszt przypadający na jedną osobę wzrósł blisko dwukrotnie;
- Dział Nauki nie jest informowany o wyjazdach pracowników np. podczas urlopów bezpłatnych lub naukowych, a także o zatrudnionych cudzoziemcach. Jeszcze gorzej sprawa przedstawia się z rejestracją przyjazdów gości zagranicznych;
- Zintensyfikowanie starań o zwiększenie finansowania współpracy z zagranicą (głównie dotacji z KBN);
- Racjonalizacja wyjazdów zagranicznych studentów (zmniejszenie ilości wyjazdów turystycznych, zwiększenie naukowych);
- Zwiększenie ilości umów o współpracy naukowej - szczególnie z Uczelniami UE;
- Dostosowanie wymiany osobowej z ośrodkami partnerskimi do potrzeb i możliwości finansowych Uczelni;
- Podniesienie efektywności współpracy zagranicznej przez zwiększenie liczby:
- grantów w międzynarodowych programach badawczych,
- wspólnych publikacji,
- wspólnych konferencji,
- pracowników i studentów korzystających z zagranicznej oferty stypendialnej i działających w Polsce Fundacji.

prof. dr hab. Janusz Berdowski

sposobnością do omówienia formalności związanych z przedłużeniem umowy na kolejne lata.

W dniach 1-6 grudnia JM Rektor prof. dr hab. Ryszard Szwed wraz z Prodziekanem ds. Nauki Wydziału Filologiczno-Historycznego prof. dr. hab. Stefanem Folaronem gościł w Landau. Spotkał się z Władzami Uniwersytetu Koblenz-Landau celem omówienia spraw związanych z realizacją porozumienia w latach kolejnych. Na zdjęciu moment podpisania przedłużenia umowy do roku 2000. Nasi przedstawiciele wygłosili również referaty dla pracowników i studentów partnerskiego ośrodka.

Pamiątkowe zdjęcie z pobytu we Lwowie

**DAS HISTORISCHE SEMINAR
DER UNIVERSITÄT KOBLENZ
LANDAU
ABTEILUNG LANDAU**

läßt ein
zu einem Vortrag
von

Prof. Dr. habil. Ryszard Szwed
Neueste Geschichte, Pädagogische Universität Tschenstochau

am **Dienstag, 2.12.1997**
um 16 Uhr c. t.

im Seminarraum des Historischen Seminars
(Universität, Im Fort 7, 76829 Landau,
Hauptgebäude, blauer Aufgang 1.Stock, rechts)

zum Thema:

**„Aufbau des demokratischen Staates in
Polen nach 1918“**

Dr. K.H. Rothberger

Prof. Dr. P. Staub

Dr. H.J. Wünschel

Mgr Mariusz Szyma ze Studium Praktycznej Nauki Języków Obcych przebywał w dniach 25.05-21.06.97 na miesięcznym stypendium w Uniwersytecie Koblenz-Landau, którego celem było kształcenie w zakresie religioznawstwa, polityki i historii krajów niemieckojęzycznych. Uczelnia partnerska umożliwiła Mu zarówno hospitowanie prowadzonych zajęć, jak i czynny w nich udział. W Instytucie nauk Politycznych mgr M. Szyma wygłosił wykład na temat „Zmiany ustroju w Polsce i przejścia z socjalizmu do demokracji”.

Marcin Rowicki, student IV roku Fizyki, w dniach 29.05 - 1.06.97 czynnie uczestniczył w II Seminarium Zakładu Elektrotechniki Katedry Inżynierii Procesowej Uniwersytetu Opolskiego. Konferencja naukowa odbyła się w Rejviz w Czechach. Nasz student zaprezentował tam wyniki otrzymane w Zakładzie Badań Strukturalnych pod kierunkiem prof. dra hab. I. Kityka, występując z referatem na temat "Komputerowa symulacja zjawisk fotokinetycznych w monokryształach GaN.

Prof. dr hab. Iwan Kityk z Instytutu Fizyki w dniach 5.06-20.07.97 realizował staż naukowy we Francji. Odwiedził wiele ośrodków (Paryż - Uniwersytet Nord, CNET, Uniwersytet Metz, Uniwersytet Angres, Uniwersytet Lyon, Uniwersytet Toulouse, Uniwersytet Toulon). Wystąpił na ośmiu seminariach naukowych poświęconych różnym dziedzinom optyki nieliniowej. Wziął udział w X Międzynarodowej Konferencji "Materiały Optyki Nieliniowej" (Capri, Włochy). Z dokonań Pana Profesora w trakcie pobytu na stażu wymienić jeszcze należy: zsyntetyzowanie nowych organicznych i nieorganicznych materiałów nieliniowo-optycznych, stworzenie oprogramowania komputerowego dla obliczeń współczynników nieliniowo-optycznych, przygotowanie umowy o współpracy pomiędzy Instytutem Fizyki WSP Częstochowa i Uniwersytetem Angers, Francja.

Prof. dr hab. Andrzej J. Zakrzewski, dr Janusz Fałowski, mgr Anna Odrzywolska-Kidawa z Instytutu Filozoficzno-Historycznego brali czynny udział w konferencji naukowej w Dreźnie w dniach 25-28.06.97. Symposium zorganizowane było, pod patronatem Władz Saksonii, przy współudziale niemieckich ośrodków naukowych, z okazji 300-lecia unii personalnej saksońsko-polskiej.

Prof. dr hab. Andrzej J. Zakrzewski, Kierownik Zakładu Historii Nowożytnej, w dniach 29.06-31.07 97 przeprowadzał kwerendę archiwalną we Francji. Tematem zainteresowań Pana Profesora jest *Stanisław Leszczyński - pisarz i filozof europejskiego Oświecenia*. Materiałów szukał w Archives Departmentales de Meurthe et Mosele w Nancy, Biblioteque Municipale de Nancy. Wizyta w Facultete Littatures des Slaves w Sorbone IV w Paryżu miała na celu nawiązanie współpracy w zakresie

przygotowania i wydania kolejnego tomu poświęconego fikcji w literaturze europejskiej w latach 1766-1820. O realizacji celów delegacji czytamy w sprawozdaniu:

- przeprowadzono kwerendę archiwalną w dokumentach dotyczących: realizacji przez Stanisława Leszczyńskiego inwestycji w zakresie szkolnictwa i opieki społecznej nad ludnością Lotaryngii; pobytu Polaków w otoczeniu Stanisława i na dworze Luneville; organizacji programu kształcenia i składu osobowego Polaków w korpusie kadetów zorganizowanym przez Leszczyńskiego;
- uzupełniono literaturę dotyczącą postaci króla - księcia w języku francuskim;
- porównano rękopisy z pierwszym wydaniem dzieł Stanisława Oeuvres de Stanislas z r. 1763;
- zgłoszono gotowość do współpracy i omówiono techniczne i merytoryczne warunki współpracy wraz z zespołem w składzie: Andrzej J. Zakrzewski, Andrzej Skwara, Krzysztof Czajkowski. Koordynatorem ze strony francuskiej została prof. Hana Jechova-Voisine.

Mgr Elżbieta Kornacka-Skwara z Instytutu Pedagogiki i Psychologii w dniach 30.06 do 4.07.97 zrealizowała na własny koszt kwerendę biblioteczną w Bibliotece Uniwersyteckiej i Bibliotece Regionalnego Instytutu Pracy w Nancy, mającą na celu aktualizację literatury związanej z przygotowawaną rozprawą doktorską.

Prof. dr hab. Józef Świątek wziął udział w konferencji "3rd International Discussion Meeting on Relaxations in Complex Systems", gdzie oprócz udziału w dyskusjach zaprezentował wyniki prac prowadzonych wraz z dr. A. Mandowskim w Zakładzie Fizyki Materiałów Organicznych. Konferencja zorganizowana została w Vigo (Hiszpania) w dniach od 30.06.97r. do 11.07.97 r.

Dr Jacek Filipecki i mgr Małgorzata Hyla z Zakładu Badań Strukturalnych Instytutu Fizyki uczestniczyli w konferencji "V International Workshop on Non-Crystalline Solids" w Hiszpanii w dniach 29.06- 8.07. Nasi delegowani zaprezentowali w Santiago de Compostela dwa referaty.

Dr Joanna Grygiel z Instytutu Matematyki na konferencji "Logic Colloquium '97" w Leeds (w dniach 6-14.07.97 r.) wygłosiła referat pt. Constructibility of Free Sets of Generators of Filters in Boolean Algebras. Zdaniem dr J. Grygiel "Logic Colloquium" jest coroczną, największą i najbardziej prestiżową konferencją w zakresie logiki matematycznej na świecie. [...] W konferencji wzięło udział 230 osób z całego świata (w tym 11 Polaków) i wygłoszono 143 referaty w sześciu sekcjach tematycznych)"

Prof. Leon Maciej i adj. Włodzimierz Kulej prowadzili w dniach 10.07-2.08 .97 plener malarski w Hiszpanii, w którym wzięło udział dwudziestu studentów kierunku Wychowanie plastyczne. Podróż autokarem dała Im sposobność zwiedzania wielu miast i zabytków na trasie, co nie mogło skrócić "roboczego" okresu pleneru. Urzeczeni krajobrazem hiszpańskim realizowali głównie szkice na zadane, każdego dnia inne, tematy. Teraz ze szkicowników (i wrażliwej, artystycznej pamięci) studenci będą przenosić na płótna zanotowane obrazy.

Dr hab. Aleksander Żakowicz z Instytutu Plastyki przebywał we Lwowie w dniach 13.07-18.07.97 r. Celem wyjazdu było uzupełnienie materiału ilustracyjnego do przygotowanej do druku monografii pt.: "Henryk Mikolasch (1872-1931) - artysta i dydaktyk" oraz uzupełnienie materiałów badawczych do opracowań o Józefie Świtkowskim i lwowskim środowisku fotograficznym. Niespodziewanie udało się ponadto dr. hab. A. Żakowiczowi zrealizować serię barwnych zdjęć o Lwowie (ok. 150), które zostaną opublikowane w formie wydawnictwa albumowego o zabytkach Lwowa związanych z kulturą polską. Nawiązano też kontakty wydawnicze z wydawnictwem "Centrum Europy" specjalizującym się w publikacjach albumowych i historycznych oraz z kolekcjonerami lwowskimi, co powinno w niedługim czasie zaowocować wymianą informacji na temat fotografii lwowskiej.

Prof. dr hab. Rościsław Pazuchin z Instytutu Filologii Obcych przebywał w dniach 18-27.07.97 w Paryżu, gdzie uczestniczył w XVI Międzynarodowym Kongresie Lingwistów, o którym zechciał napisać specjalnie dla Czytelników Biuletynu. (Jego wypowiedź publikowaliśmy na str.15-16 numeru 7/1997 naszego pisma).

Prof. dr hab. Krystyna Kabzińska z Instytutu Chemii była uczestnikiem XX Międzynarodowego Kongresu Historii Nauki (ICHN), odbywającego się w Liege w dniach 20-26 lipca. W ramach sekcji "The scientific communication: language, teaching and popularisation" przedstawiła referat: "Underground Universities. Teaching Chemistry during the war and occupation in Poland, 1939-1945".

Dr Jolanta Wilsz (dziś już profesor nadzwyczajny WSP) z Zakładu Wychowania Technicznego ze swojej delegacji na Ukrainę w dniach 27-31.07.97 przedstawiła chyba najkrótsze sprawozdanie, jakie Dział Nauki posiada w swoich aktach. Najkrótsze, a przy tym niezwykle cieszące treścią:

W Instytucie Psychologii i Pedagogiki Kształcenia Zawodowego Akademii Nauk Ukrainy w Kijowie w dniu 30 lipca 1997 roku uroczyste wręczono mi dyplom doktora habilitowanego nauk pedagogicznych. W czasie tego pobytu z dyrektorem Instytutu omówiliśmy dalszą współpracę naukową.

Można tylko gratulować i życzyć Uczelni więcej takich sprawozdań.

Prof. Leon Maciej i adj. Włodzimierz Kulej z Instytutu Plastyki, tym razem z grupą 18 studentów przebywali w podróży do Grecji w okresie 4-18.08.97. Wyjazd miał na celu odbycie pleneru malarskiego w ramach programu dydaktyczno-wychowawczego, ze szczególnym uwzględnieniem szkiców wrażeńowych, studyjnych i interpretacyjnych. I znów w niecodziennych warunkach studenci utrwalali problemy malarskie, a w szczególności elementy składowe dzieła, jakim są m.in.: masa, charakter, klimat, nastrój, forma, plama chromatyczna i achromatyczna, relatywizm, dominanta, materia i światło. Na szkicach przywieźli Akropol, Świątynię Zeusa, pomnik Leonidasa, Łuk Triumfalny Galileusza, Białą Wieżę w Salonikach..., można by jeszcze wiele detali cytować ze sprawozdania opiekunów pleneru.

Dr Zbigniew Jakubowski z Instytutu Filozoficzno-Historycznego przeprowadzał w Pradze w dniach 14-18.08.97 r. "kwerendę archiwalną i biblioteczną na temat średniowiecznych fundacji w Czechach, na Morawie i w południowej Polsce". "Nie nawiązałem kontaktów naukowych z nikim, z kim nie pracowałem przez ostatnie 30 lat" - dodał dr Z. Jakubowski w swoim sprawozdaniu.

Prof. dr hab. Jurij Powstenko z Instytutu Matematyki brał udział w konferencji w Szwecji w dniach 16-23.08.97. Uczestnicy cyklicznych spotkań pt. "3rd EUROMECH Solid Mechanics Conference" spotkali się w Sztokholmie. Prof. dr hab. J. Powstenko wygłosił referat pt.: Imperfections in Non-local Elastic Continuum".

Prof. dr hab. Marian Głowacki z Zakładu Dydaktyki Fizyki i Astronomii uczestniczył w międzynarodowej konferencji "Conference on Creativity in Physics Education" (Węgry, Sopron, 18-25.08.97). Przedstawił pracę "Information Theory in Physic Education". Na temat swego pobytu dodał: "Nawiązane kontakty pozwolą na rozszerzenie współpracy z ośrodkami zagranicznymi i pogłębienie obecnej współpracy w ramach międzynarodowej grupy badawczej GIREP.

Prof. dr hab. Oleg Szpotiuk z Instytutu Fizyki zaprezentował na konferencji "17th International Conference on Amorphous and Microcrystalline Semiconductors. Science and Technology" w Budapeszcie w dniach 25-29.08.97 dwa referaty: Balitska V.O., Shpotyuk O.I., *Radiation-structural transformations in vitreous chalcogenide semiconductors*; Shpotyuk O.I., Balitska V.O., Vakiv M.M., *Effect of electron-induced dichroism in vitreous As₂S₃*.

Prof. dr hab. Stefan Folaron, Dyrektor Instytutu Filologii Obcych, w trakcie pobytu w Pradze w dniach 24.08-31.08.97 przeprowadzał kwerendę w trzech bibliotekach: Instytutu Historii Czeskiej Akademii Nauk, w Bibliotece Narodowej, w Bibliotece Klasztornej na Strachowie. Właśnie w tej bibliotece udało Mu się uzyskać pełną informację na temat życia i twórczości Caspra Cunradusa, myśliciela i uczonego wrocławskiego ośrodka przełomu 16/17 wieku. Jak powiedział prof. dr hab. S. Folaron: "Efekt wyjazdu - znaczący krok w kierunku realizacji tematu, nad którym aktualnie pracuję, a którego celem jest przybliżenie tradycji związków kulturowych Polski, Czech i Niemiec w 16 i 17 wieku."

Dr Anna Szyndler i mgr Patrycja Sapota przebywały krótko w Niemczech (w dniach 26.08 - 6.09.97. celem przeprowadzenia kwerend w Bibliotece Uniwersytetu w Passau oraz uczestniczenia w rozmowach nt. Ich przyszłych prac - habili-

tacyjnej i doktorskiej. W sprawozdaniu wymieniły osoby, które poświęciły Im swój czas: prof. Hans-Werner Erons, prof. Hartmut Lauffhütte, dr Herbert Bockel.

Prof. dr hab. Jurij Powstenko z Instytutu Matematyki był uczestnikiem konferencji "International Saint-Venant Smposium", która miała miejsce w Paryżu w dniach - 27.08-31.08. Wygłosił tam referat "Modelling of Crystal Imperfection in Non-local Elastic Continuum".

Dr Joanna Rodziewicz-Gruhn i mgr Wacław Baczyński z Zakładu Kultury Fizycznej przebywali w dniach 27.08-6.09 na Białorusi. W dniach 28.08-30.08.97 w Mińsku odbyło się Międzynarodowe Sympozjum "Zmiany ekologiczne i biokulturowa adaptacja człowieka w badaniach antropometrycznych", które zorganizowane było przez Białoruską Akademię Ekologiczną Antropologii. Na sympozjum przedstawili dwa referaty: Joanna Rodziewicz-Gruhn, "Rozwój somatyczny dzieci z częstochowskich przedszkoli na tle rówieśników z dużych aglomeracji miejskich w świetle badań realizowanych w ostatniej dekadzie", Joanna Rodziewicz-Gruhn, Maria Pyzik, Janusz Wojtyna, Wacław Baczyński, "Kinetyka rozwoju somatycznego i motorycznego piętnastoletnich chłopców i dziewcząt z Ukrainy i Polski południowej". W trakcie konferencji podkreślano, jak napisali delegowani, że istnieje potrzeba prowadzenia interdyscyplinarnych badań pradziejowych i współczesnych populacji Słowian, które uwzględniałyby dynamikę zmian biologicznych, kulturowych i etnicznych, jakie dokonywały się na przestrzeni dziejów. Szczególnie istotnym problemem jest przystosowanie biologiczne i kulturowe człowieka do zmian jakie dokonują się w jego środowisku bytowania i właśnie parametry morfologiczne, fizjologiczne i stan zdrowia są wynikiem wzajemnych interakcji człowiek - środowisko naturalne i społeczno-ekonomiczne.

Dr Joanna Rodziewicz-Gruhn i mgr Wacław Baczyński uczestniczyli również w spotkaniach, o których napiszemy krótko dalej z racji wyjazdu Dziekana Wydziału Pedagogicznego.

W dalszej części pobytu realizowali badania wspólnie z ekipą naukową Białoruskiej Akademii Antropologicznej pod kierownictwem prof. Lidii Tegako, w Kamieniu i Iwieńcu w okręgu Mińskim. Miejscowości te zamieszkałe są w ok. 80% przez ludność pochodzenia polskiego. Wykonano pomiary antropometryczne, dermatogliczne, fizjologicz-

ne i psychologiczne u 350 uczniów. Wyniki prac pomogą m.in. wyjaśnić, w jaki sposób katastrofa w Czernobylu (na badanych terenach zanotowano wysoki stopień radiacji) wpłynęła na rozwój zamieszkałych tam dzieci.

Dr Adam Rosół był członkiem delegacji do Mińska, o której pisaliśmy wyżej, ale przebywał na niej nieco krócej niż pozostali delegowani (w dniach 27.08-2.09). Podczas pobytu uczestniczył w Międzynarodowym Sympozjum "Zmiany ekologiczne i biokulturowa adaptacja człowieka w badaniach antropologicznych". Uczestniczył również w konferencji dla nauczycieli w Wołoczyńnie. Kolejnym celem wyjazdu Dziekana Wydziału Pedagogicznego były rozmowy dotyczące nawiązania współpracy z Uniwersytetem Państwowym oraz Uniwersytetem Pedagogicznym w Mińsku. Odbył spotkania z Dziekanem Wydziału Filozoficzno-Ekonomicznego Uniwersytetu Państwowego oraz Prorektorem ds. Współpracy z Zagranicą Uniwersytetu Pedagogicznego. Rozmówcy wyrazili chęć nawiązania ściślejszych kontaktów z naszą uczelnią. Określili termin wyszczególnienia w macierzystych uczelniach obszarów tematycznych i problemowych, które mogą być przedmiotem wspólnie prowadzonych badań. Dr A. Rosół napisał: "mogę stwierdzić, że występuje sprzyjające nastawienie do współpracy i prowadzenie porównawczych badań wspólnie z tamtejszymi instytucjami na terenie Białorusi uważam za całkowicie realne."

Adj. Anna Stawiarska i mgr Edmund Muc z Instytutu Plastyki przebywali w Pradze w dniach 31.08-3.09, gdzie przygotowali ekspozycję swoich rzeźb ceramicznych w Galerii '9. (Lokalny informator kulturalny poświęcił całą stronę tej wystawie i notkom o artystach. Miło było dostrzec tam i trzecie znajome nazwisko: Tomasz Lubaszka, który również prezentował swe prace w Galerii '9, jest naszym absolwentem i przed laty pracował w naszej Uczelni). W dniu 1 września miał miejsce wernisaż, tak więc przygotowania do niego absorbowwały myśli i czas naszych artystów-pedagogów, ale już 2. października zwiedzili w towarzystwie kierowniczkii galerii p. Ewy Kořanowej Pragę i jej muzea. Mieli wyjątkową okazję obejrzenia wielkiej wystawy "Rudolf II a Praga", prezentującej olbrzymie zbiory sztuki - własność cesarza Rudolfa II Habsburga.

Prezentowane w stolicy Czech prace były efektem realizacji programu grantu uczelnianego "Faktura, struktura, barwa" adj. A. Stawiarskiej i mgr E. Muca. Ekspozycje wróciły do Częstochowy 20.09.97, a nad bezpieczeństwem podróży kruchych ekspozycji osobiście czuwała Pani Anna.

Dr Teresa Biegańska i dr Joanna Grygiel wzięły udział w konferencji naukowej "Summer School on General Algebra and Ordered Sets" w Słowacji. Strbske Pleso gościło w dniach 31.08 - 6.09.97 r. 90 algebraików z całej Europy, w tym 10 Polaków. Konferencja odbyła się już po raz 35-ty. Nasze Panie Adiunkt z Instytutu Matematyki zaliczają się już do stałych uczestników tych spotkań. O spotkaniu napisały m.in.: "Miałyśmy okazję odnowić i zacieśnić nawiązane wcześniej kontakty naukowe z matematykami czeskimi, słowackimi, węgierskimi i niemieckimi. Atmosfera konferencji tradycyjnie już była wspaniała i sprzyjała dyskusjom nie tylko w salach wykładowych, ale także w plenerze, w otoczeniu malowniczych Wysokich Tatr." Mimo wszystko wykład dr Joanny Grygiel pt. "Constructibility of free sets of generators of filters in Boolean Algebras by means of Boolean operators" wygłoszony został w tradycyjnej scenarii - sali wykładowej.

Prof. Ryszard Osadczy z Instytutu Plastyki spędził czternaście dni (w okresie 11-25 września 1997 r.) na Krecie. O pobycie tym mówiliśmy w "Wywiadzie miesiąca" w poprzednim wydaniu naszego pisma.

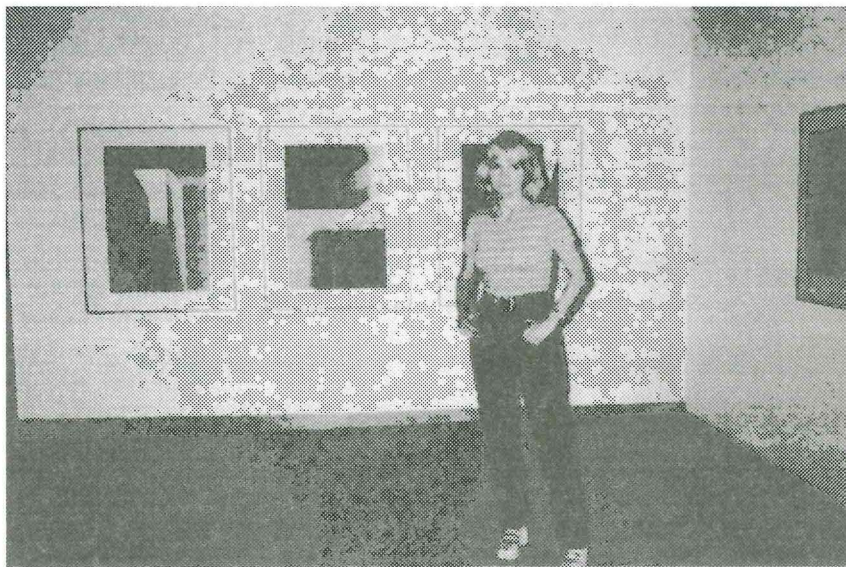
Prof. dr hab. Jurij Powstenko z Instytutu Matematyki na konferencji w Goettingen (Niemcy) w dniach 13-20. 09.97 r. pt. "3rd European Fluid Mechanics Conference" wygłosił referat: "Surface Rheology. The fluid Surface with Couplestresses".

Dr Zbigniew Przybyła z Instytutu Filologii Polskiej przeprowadzał w dniach 16-26.09.97 r. w Paryżu kwerendę materiałów prasowych do monografii poświęconej Julianowi Ochorowiczowi. Przywiózł wiele kserokopii potwierdzających działalność naukową Ochorowicza w Paryżu. Jest to rezultat kwerendy w Bibliothéque Nationale i w Bibliotece Polskiej. Ponadto dr Z. Przybyła nawiązał kontakt z Polskim Towarzystwem Historyczno-Literackim w Paryżu (nota bene zaprosił Prezesa

Towarzystwa Leszka Talko do odwiedzenia częstochowskiej Polonistyki w czasie Jego planowanego pobytu w Polsce). Zebrane materiały znajdą odbicie w planowanej na rok 2000 (150 rocznica urodzin Ochorowicza) monografii naukowej jako kolejnego tomu redagowanego przez dr Z. Przybyłą serii wydawniczej: Jubileusze Pozytywistów.

Prof. Ewa Zawadzka-Rykała niemało wrażeń przeżyła w dniach 16.09 - 7.10.97 r. Spędziła je pracowicie w Kanadzie, a niektóre Jej dokonania wymieńmy tu hasłowo:

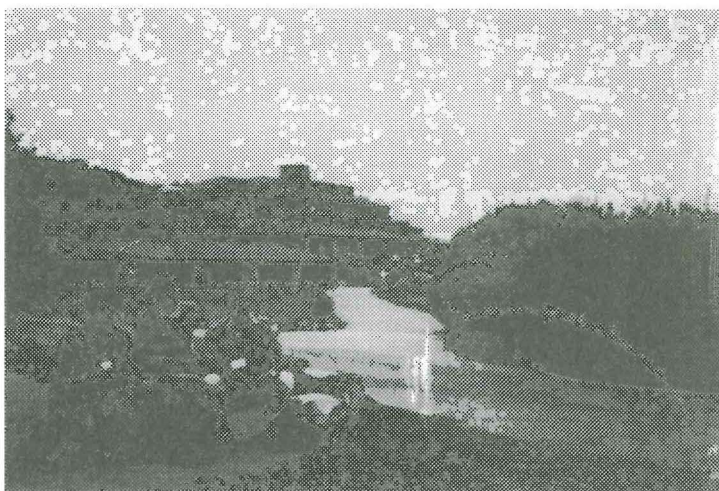
- spotkanie ze studentami i wykładowcami Wydziału Artystycznego Uniwersytetu Carlton w Ottawie;
- wernisaż wystawy indywidualnej (grafika i rysunek) w Michael Coote Galery;
- wykład o "Polskiej grafice współczesnej" - Triennale Grafiki Polskiej;
- uroczyste otwarcie wystawy "Contemporary Prints from Poland" w Edmonton;
- spotkanie ze studentami Departamentu Sztuki Uniwersytetu Alberta w Edmonton - pokaz indywidualny prac;
- wykład o polskiej grafice dla Polonii Kanadyjskiej.
- sympozjum "Sightlines" (Prontimaking and Image Culture).

Fot. ze zbiorów E. Zawadzkiej
Od lewej: prof. Ryszard Otręba, Krystyna Piotrowska ze Szwecji, Ewa Zawadzka, prof. Stanisław Fijałkowski, stoi Andrzej Michalek z Uniwersytetu w Ołomuńcu.
Wyżej: E. Zawadzka w Edmonton.

Dr Ewa Jakubczyk, dr Jacek Filipec-ki, mgr Małgorzata Hyla, mgr Zygmunt Mandecki z Zakładu Badań Strukturalnych Instytutu Fizyki czynnie uczestniczyli w konferencji "7th International Conference on the Structure of Non-Crystalline Materials". Konferencja odbywała się w dniach 15-19.09.97 r. aż na Sardynii, ale trudy dalekiej podróży łatwiej znieść w dobrze znanym zespole. Przedstawione prace opublikowane będą w *Journal Non-Crystalline Solids*, my zaś przedstawimy pamiątkowe zdjęcie z podróży.

Fot. J. Filipecski

Prof. dr hab. Wiesław Pilis z Zakładu Kultury Fizycznej uczestniczył czynnie w IX Kongresie Medycyny Sportowej w Porto (Portugalia). Konferencja w dniach 20-29.09.97 r. skupiła wielu specjalistów z zakresu medycyny sportowej, co dało naszemu delegowanemu możliwości nie tylko zaprezentowania wyników swoich prac, ale i wymiany doświadczeń ze światowymi ekspertami z tej dziedziny.

Prof. dr hab. Jolanta Wilsz z Zakładu Wychowania Technicznego delegowana została w dniach 24.09 - 4.10.97 r. na Ukrainę. W Kijowie przeprowadzała uzgodnienia dotyczące wspólnych prac, a także publikacji artykułów w czasopiśmie Akademii Nauk Pedagogicznych Ukrainy. W Wydawnictwie "Wyższa Szkoła" przeprowadziła uzgodnienia w sprawie druku nowej monografii o roboczym tytule "Systemowa koncepcja cech osobowości i procesu pedagogicznego". Na konferencji w Odessie zaprezentowała referat.

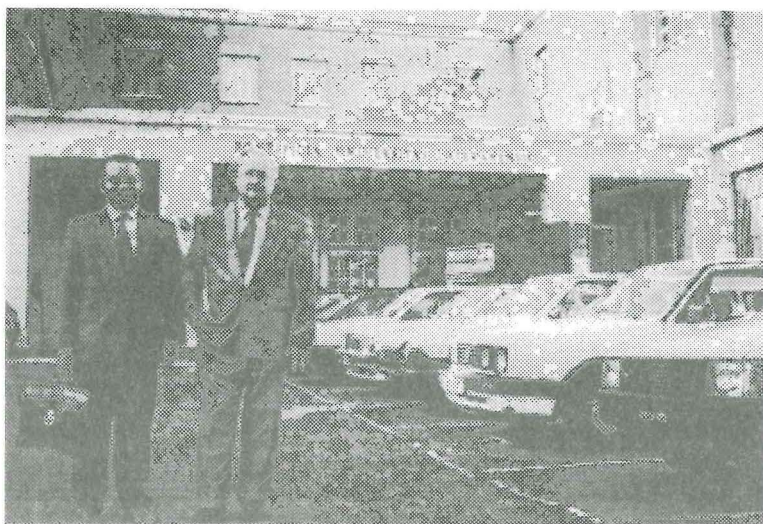
Prof. dr hab. Tadeusz Srogosz z Zakładu Dydaktyki i Metodologii Historii Instytutu Filozoficzno-Historycznego uczestniczył w dniach 29.09 - 5.10.97r. w konferencji międzynarodowej w Dniepropietrowsku pt. "Ukraina - Niemczyzna: współpraca ekonomiczna i intelektualna (XIX-XX w.)". Przedstawił tam referat pt. "Wkład lekarzy - Niemców w rozwój cywilizacyjny ziem ukraińskich Rzeczypospolitej w II połowie XVIII w.". W swoim sprawozdaniu z delegacji napisał m.in.: "Referat będzie opublikowany w najbliższym czasie Dniepropietrowsku (Ukraina) i Getyndze (Niemcy). W Ukrainie zapoznałem się z liczną grupą historyków tego kraju oraz historyków różnych ośrodków niemieckich. Zainteresowali się oni moją książką (zostanie wydana w listopadzie br.), która dotyczy prawie w całości

dziejów Ukrainy. Otrzymałem też propozycję przeprowadzenia serii wykładów w Dniepropietrowsku na temat historii Ukrainy. Przez cały czas konferencji jej uczestnikom towarzyszyli dziennikarze telewizyjni i prasowi, zwłaszcza zaś gościom zagranicznym. Udzieliłem w związku z tym kilku wywiadów i to zarówno podczas konferencji prasowej, jak i indywidualnych. Z uwagi na kształt granic I. Rzeczypospolitej oraz zainteresowania historią Ukrainy w środowiskach innych krajów (zwłaszcza Niemiec) udział w tym procesie historyków polskich jest nieodzowny."

Mgr Krzysztof Pośpiech z Instytutu Muzyki w dniach 8-12.10.97 przebywał w Czechach, uczestnicząc w Sympozjum Chóralnym zorganizowanym w naszym partnerskim ośrodku w Usti n. Łabą. Tematy wystąpień były bardzo interesujące dla naszego dyrygenta, m.in.: "Szkoła śpiewu chóralnego", "Psychologiczne oddziaływania dyrygenta na zespół", "Pryncypia kształcenia głosu w chórach dziecięcych", "Śpiewacze kształcenie amatorów ku profesjonalizmowi".

Prof. dr hab. Iwan Kityk z Instytutu Fizyki delegowany został do Lwowa do PNP "Karat" w terminie 8-12.10.97 r. Wyjazd miał na celu przywiezienie elementów do montowania urządzenia z optyki nieliniowej. Ponadto prof. I. Kityk przeprowadził we lwowskim ośrodku badania doświadczalne zmian fotoindukowanych w fullerenach.

Prof. dr hab. Stefan Folaron, Dyrektor Instytutu Filologii Obcych, i dr Ireneusz Światała z Instytutu Filologii Obcych, kierownik Zakładu Badań Interkulturalnych, przebywali w Rzymie w dniach 12-19.10.97. Nasi filozofowie, bo taką dyscyplinę naukową obaj reprezentują, wzięli udział w międzynarodowym kon-

Fot. ze zbiorów I. Światały.

gresie na temat: "Doświadczenia moralne a współczesna filozofia człowieka". Kongres został zorganizowany przez Uniwersytet "Tor Vergata" w Rzymie. Jak wynika ze sprawozdania delegowanych, nasi naukowcy byli jedynymi przedstawicielami Polski obok naukowców z Włoch, Austrii, Szwajcarii, Francji, Niemiec, Luxemburga, Hiszpanii. Nawiązano szereg kontaktów i uzgodniono udział wielu uczonych w kongresie organizowanym przez IFO WSP w 1998 roku. Krótki pobyt w Rzymie wykorzystano również

Dr Stanisława Czarnecka, dr Beata Gofron, dr Andrzej Gofron, dr Danuta Marzec reprezentowali naszą Uczelnię na konferencji "Současné Otázky alternativno Skolstvi. Prinost alternativnien Skor k optimál Nimu Rozwoju Skolské soustavy". Konferencja miała miejsce w Ołomuńcu, Czechy, 15-18.10. 1997 r. W sprawozdaniu z pobytu czytamy m.in.: "Referaty przygotowane były na wysokim poziomie. Każdemu przy wygłaszaniu towarzyszył tłumacz, który dokonał tłumaczenia na język czeski - bądź angielski - w zależności od składu sekcji, w której znajdowali się uczestnicy np. z Czech, Węgier czy Słowenii". We wnioskach delegowani potwierdzili, iż uczestnictwo w konferencjach zagranicznych wzbogaca warsztat pracy naukowej oraz doskonalą rozwój w wybranej dyscyplinie.

Prof. dr hab. Jolanta Wilsz z Zakładu Wychowania Technicznego delegowana była w dniach 21-26.10.97 na Ukrainę. Celem delegacji był czynny udział w konferencji organizowanej przez Uniwersytet Technologiczny Podolia w Chmielnickim na Ukrainie.

na kwerendy biblioteczne i archiwalne, nawet w Papieskiej Bibliotece. Jak to było możliwe? - Nie każdy bowiem naukowiec, nawet z zagranicy ma tam wstęp. Wyjaśnijmy to krótko. Dr Ireneusz Marian Światały (na zdjęciu z lewej obok prof. dr hab. Stefana Folarona) jest absolwentem Uniwersytetu na Lateranie w Rzymie. Studiował na Wydziale Filozofii. Jako specjalizację wybrał filozofię moralną. Studia doktoranckie ukończył w 1995 roku również w Rzymie. Jest członkiem Włoskiego Towarzystwa Filozoficznego. A skąd takie "dojście" do Biblioteki Papieskiej, do tajnych archiwów Watykanu? - Dr I. Światały przez trzy lata pracował w Kurii Rzymskiej i przywilej osobistego kontaktu z Papieżem miał zagwarantowany w ramach swych obowiązków służbowych. Nie było Mu trudno otworzyć przed swoim obecnym Przełożonym drzwi niezwykle trudno dostępnej biblioteki.

Dodajmy jeszcze, że dr I. Światały publikuje we włoskich czasopismach naukowych wiele artykułów i we Włoszech wydano w 1995 roku Jego pracę pt. "La felicità della complessità di Władysław Tatarkiewicz" (*Kompleksowość szczęścia w analizie Władysława Tatarkiewicza*).

Pobyt Pani Profesor był niezwykle pracowity, na co wskazuje sprawozdanie, dokumentujące liczne spotkania (m.in. z naczelnikiem miasta i rejonu ds. oświaty, z dyrekcją College Politechnicznego Nr 6 w Chmielnickim, z dyrekcją Szkoły Techniczno-Zawodowej Nr 9 w Chmielnickim, kierownikiem Katedry Humanitaryzacji Kształcenia A.I. Żurko i jej pracownikami, na którym omówiona została współpraca z Katedrą, w tym także wydanie cyklu publikacji, spotkanie z prorektorem Uniwersytetu ds. Nauki, kierownikiem Katedry Pedagogiki i Psychologii i pracownikami Katedry). W czasie pobytu prof. dr hab. Jolanta Wilsz zaprezentowała szereg wystąpień: 1. Rozwój osobowości w procesie kształcenia; 2. Kształtowanie osobowości w systemie stałych indywidualnych cech osobowości; 3. Teoria systemów autonomicznych i koncepcja stałych indywidualnych cech osobowości jako nowy paradygmat dla pedagogiki.

Dziekani Wydziału Pedagogicznego dr Adam Rosół towarzyszył grupie słuchaczy Uniwersytetu Trzeciego Wieku działającego przy Wydziale Pedagogicznym w podróży na Ukrainę. W dniach 24-27.10.97 r.

sluchacze Lwowskiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku w rewanżu za gościnę w Częstochowie podejmowali swoich Kolegów z UTW Częstochowa.

Dr Joanna Rodziewicz-Gruhn, mgr Waclaw Baczynski i Artur Nogala przebywali w dniach 26-31.10.97 r. Znani już Państwu ze stron naszego Biuletynu pracownicy Zakładu Kultury Fizycznej kontynuowali swe badania na Ukrainie, a pomagał Im w pomiarach tym razem student V roku Pedagogiki.

Prof. dr hab. Oleg Tikhonenko z Instytutu Matematyki wziął udział w konferencji naukowej "Distributed Computer Communication Network" zorganizowanej w Tel Aviwie w dniach 4-8.11.97r. Zaprezentował tam referat na temat: "The Summarized Volume Distribution of Demands in Priority Singleserver Systems".

Dr Tomasz Girek z Instytutu Chemii rozpoczął w listopadzie kolejny staż zagraniczny. Tym razem skorzystał ze stypendium zaoferowanego przez prof. Seung-Taika Lima z Uniwersytetu w Seulu. Pobyt w Korei przewidziany jest do końca października 1998 roku.

Dr Urszula Cierniak i dr Piotr Stawiński z Instytutu Filozoficzno-Historycznego w dniach 7-13 grudnia przebywali w Moskwie, przeprowadzając kwerendę archiwalną do tematu "Rola Rosji i Polski w kształtowaniu się w układzie sił politycznych w Europie".

Dr Hanna Kaczmarek i dr Joanna Ławnikowska-Koper przebywały w dniach 7-11.XII.97 w Berlinie celem uzupełnienia bibliografii z zakresu językoznawstwa i literaturoznawstwa.

Wydział Pedagogiczny podejmował w dniach 2-6.06.1997 r. członków Białoruskiej Akademii Nauk: prof. Lidie Tegako, prof. Larysę Głazyrinę i dra hab. Olega Aleksandrowicza. Goście wygłosili referaty dla pracowników i studentów Wydziału, a z Władzami dziekańskimi i kierownictwem Zakładu Kultury Fizycznej omówili plany współpracy naukowej i dydaktycznej.

Kolejny już raz odwiedził Instytut Filologii Obcych prof. dr Günther Bals z Uniwersytetu Koblenz-Landau. Profesor z partnerskiego ośrodka wygłosił wykłady dla pracowników i studentów kierunku Filologia Germańska.

W dniach 4-8.06.1997 r. gościem Instytutu Fizyki był dr P.E. Storhun z Uniwersytetu Lwowskiego. Przeprowadzono dyskusje dotyczące dotychczasowych i perspektywicznych badań, końcowej redakcji wspólnego artykułu, założeń do projektu komory niskotemperaturowej.

W dniach 20-24.06. 97 r. na terenie Instytutu Plastyki przebywali studenci ASP we Lwowie Lubomir Pawluk i Roman Szyszak. Są oni uczniami lwowskiej plastyczki Ałły Trofimienkowej, która realizowała trzymiesięczny staż w naszej Uczelni i za Jej radą chcieli poznać nasze pracownie i techniki. Opiekunką studentów, którzy sami finansowali swój pobyt w Częstochowie, była adj. Krystyna Szwajkowska.

W Instytucie Fizyki, w dniach 12-17.07.97 r., gościł prof. Tien Tsong, dyrektor Instytutu fizyki Akademii Nauk w Taipei (Taiwan). Uczestniczył w seminarium Zakładu Badań Strukturalnych, omówił sprawy związane z przygotowaniem wspólnej publikacji na podstawie rezultatów dotychczasowych badań i spotkał się z Władzami Dziekańskimi.

3 października wczesnym rankiem można było odnieść wrażenie, że parking przed WSP zamienił się w postój taksówek. Rząd taksówek czekał na odjeżdżającą z Częstochowy grupę studentów z Królewskiej Akademii Sztuk Pięknych w Antwerpii. Dwunastoosobowa grupa z prof. Ingrid Ledent przebywała w Polsce w dniach 20.09 - 3.10.97 na zaproszenie Instytutu Plastyki. Grupą opiekował się adj. hab. Grzegorz Banaszekiewicz, rewanżując się za interesująco zorganizowany pobyt naszych studentów (realizujących specjalizację w Pracowni Litografii naszego Instytutu Plastyki) w Centrum F. Masereela w Kasterlee w marcu '97. Właśnie z tego wspólnego pleneru pochodziła część prac, zaprezentowanych na wystawie "SPOTKANIE * ONIMOETING", której

wernisaż miał miejsce w podziemiach Częstochowskiego Ratusza w dniu 2 października. Można było podziwiać 63 prace 29 autorów, w tym 17 - młodych artystów z Antwerpii i 12 z Częstochowy.

Studenci spędzili kilka dni w Domu Pracy Twórczej "Kłos" w Zakopanem, zwiedzili Kraków, wystawy towarzyszące Triennale Grafiki, krakowskie muzea, Pracownię Litografii WSP w Krakowie i Częstochowie, Pracownię Grafiki ZPAP i ASP. Zwiedzili też b. obóz koncentracyjny w Oświęcimiu, krakowski Kazimierz, Olsztyn k/Częstochowy. No i oczywiście nasze miasto, z którego wyjeżdżali zadowoleni z klikunastodniowego pobytu w Polsce.

Na uroczystości inauguracji nowego roku akademickiego mieliśmy zaszczyt gościć przedstawiciela jednego z partnerskich ośrodków - Przedsiębiorstwa Naukowo-Produkcyjnego "Karat" we Lwowie dra Mykitę Wakiwa. Korzystając ze sposobności Pan Dyrektor przedstawił projekt przedłużenia dotychczasowego porozumienia między WSP Częstochowa i PNP "Karat".

Na zaproszenie Dyrekcji Instytutu Chemii i Instytutu Fizyki w Uczelni gościł w dniach 18-20.11.97 r. prof. dr hab. Józef Stachyra, Kierownik Fizyki półprzewodników Uniwersytetu Lwowskiego. Wygłosił referaty na seminariach naukowych obu Instytutów.

Dr Buchta Gahraoui z Laboratorium Materiałów Nieliniowo-Optycznych Uniwersytetu Angers (Francja) wspólnie z prof. dr hab. Iwanem Kitykiem z Zakładu Fizyki Ciała Stałego w dniach 19 grudnia 1997 roku - 1 stycznia 1998 roku opracowywać będą obliczenia pomiarów struktur elektronowych tetrathafullvalenów i przygotowywać wspólną publikację.

WYSTAWA
LITOGRAFII

studentów
Królewskiej
Akademii
Sztuk
Pięknych
w Antwerpii
i
studentów
Pracowni
Litografii
Instytutu
Plastyki
Wyższej
Szkoły
Pedagogicznej
w Częstochowie

spotkanie

Fraszki Zbigniewa Grzędzielskiego

POZORY

*Chociaż ma labędzią szyje
Wewnątrz zwykła gęś się kryje*

PO NIEWCZASIE

*Długo się modliłem
abyś moja była,
dzisiaj dałbym na mszę
byś mnie opuściła.*

MODNISIA

*Każda jej kreacja
to prowokacja.*

SKARGA

*"Sięgaj, gdzie wzrok nie sięga"
A bo to sięgnie ciemiega?*

WYZNANIE OPOJA

*Czymże jest groźba atomu
Wobec powrotu do domu
PRZEZORNY*

*Zdanie tych uznaje stale
którzy są na piedestale*

FATALISTA

*Myśliwskie miewa nawyki
Codziennie strzela byki*

SNOB

*W jego własnej legendzie
Jest figurą w urzędzie*

DYSKUTANT

*Z mowy cyncero
Z postawy zero*

CO - GDZIE - KIEDY - DLACZEGO?

DŹWIĘCZNE EMOCJE

Jak utrwała się emocje bez słów?

Nutami.

Bolesław Paszkowski

28 listopada ub. r. odbył się w Filharmonii Częstochowskiej koncert symfoniczny z udziałem pedagogów Instytutu Muzyki WSP w Częstochowie, co zaznaczone zostało na afiszach. Z orkiestrą symfoniczną Filharmonii Częstochowskiej (której dyrektor artystyczny Jerzy Kosek także jest naszym nauczycielem akademickim) wystąpili:

Ewa Grabowska - akordeon
Mieczysław Hłond - fagot
Regina Strokosz-Michalak - fortepian
Tadeusz Spyra - gitara
Zdzisław Drobner - dyrygent
Piotr Warzecha - dyrygent

Dla ścisłości odnotujmy, że ostatni z wymienionych nie jest pracownikiem naszej Uczelni, ale profesorem Akademii Muzycznej w Katowicach. Był uprzejmy zastąpić chorującego Jerzego Koska, prowadząc batutą pewne partie koncertu.

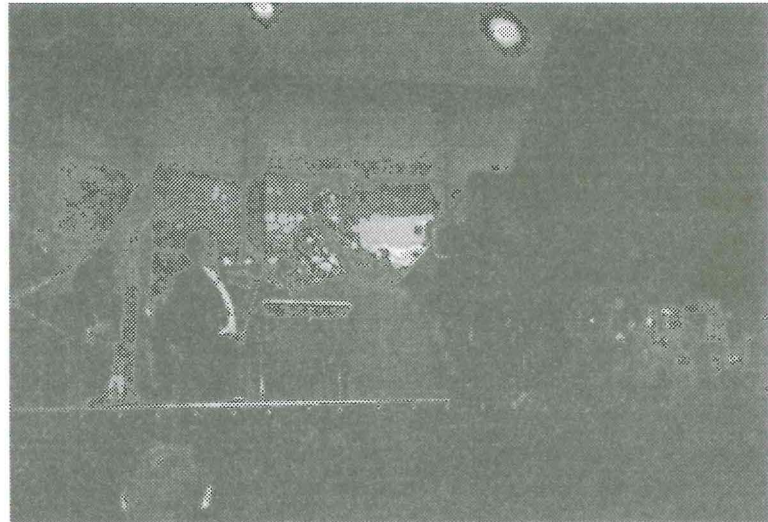
W programie koncertu usłyszeliśmy:

F. Schubert - Muzyka do "Rozamundy" op. 26
G. Gershwin - Błękitna rapsodia
A. Piazzola - Koncert podwójny na akordeon, gitarę i orkiestrę smyczkową
K.M. Weber - koncert na fagot F-dur
F. Liszt - Preludia

W poszczególne partie repertuaru wprowadzała słowem wstępnym (mówiąc o Wykonawcach i utworze) mgr Popowska Marta z Instytutu Muzyki.

Na koncercie Pedagogów nie zabrakło JM Rektora, wielu Koleżanek i Kolegów Wykonawców, studentów i tak po prostu sympatyków pięknej muzyki.

Fot. Maciej Zagórski

Na zdjęciach (wyk. Maciej Zagórski) nasi Pedagodzy przed publicznością:

w "akcji". prof. Regina Strokosz - Michalak, w prawie tak w błękitnym stroju, jak "Błękitna Rapsodia" w jej wykonaniu

odbierająca owacje publiczności,

Nasi Czytelnicy mogą się dziwić, skąd prezentacja dokonań sąsiedniej Uczelni na łamach naszego pisma?

Przyczyn jest wiele, a więc wymienimy je:

- Pierwszy akapit streszczenia, który daje wiele do myślenia nie tylko Tym, którzy mieli sposobność wysłuchać w Akademickim Centrum Kultury w wykonaniu dwóch chórów "Carmina Burana": Pieśń rozpoczyna się inwokacją do losu, potężnego i kapryśnego władcy świata. Jest on wrogi człowiekowi i zmienny jak księżyc: przynosi pomyślność, a potem znów udrukę, ciężar nie do zniesienia. Pozostaje tylko płacz i żal za darami, które fortuna ofiarowała, by je zaraz przekornie odebrać. "Koło Fortuny się toczy", więc ci, których wynosi na szczyty, niechaj się strzegą, bo ich chwała niedługo przeminie [...]
- Prezentacja miała miejsce 22 listopada 1997 roku w Akademickim Centrum Kultury Politechniki Częstochowskiej, o której dokonaniach czujemy się zobowiązani pisać. Szczególnie, gdy do wzięcia udziału w imprezach sąsiedzkiej Uczelni proszeni są przedstawiciele naszej Uczelni;
- Nazwisko Dyrygenta - Janusza Siadłaka - dobrze jest znane z "naszego podwórka": wiele czasu związany był w naszą Uczelnię;
- na "deser" zostawmy najsilniejszy argument przemawiający za opublikowaniem informacji o tej imprezie na łamach naszego pisma, które na miarę skromnych sił Redakcji śle dzi dokonania naszych pracowników.

Chórowi Akademickiemu Politechniki Częstochowskiej "Collegium Cantorum", Akademickiemu Chórowi Politechniki Wrocławskiej i solistom: Agacie Wiśniewskiej (sopran), Mikołajowi Morozowi (tenor) i Zbigniewowi Maciasowi (bary-

ton) towarzyszyła m.in. - dając akompaniament fortepianowy - prof. Ludomira Grądzman z Instytutu Muzyki.

10 grudnia w Ośrodku Promocji Kultury "Gau-de Mater" odbył się występ Kwintetu Śląskiego Akordeonistów. Niewielu z zachęcanych do udziału w artystycznym spotkaniu rozlicznymi plakatami wiedziało, iż aż trzy osoby spośród pięciu uatrakcyjniających wieczór częstochowskim melomanom silnie związanych jest w naszą Uczelnię: Joachim Pichura, kierownik artystyczny, Dyrektor Instytutu Muzyki, Ewa Grabowska - asystent w tymże Instytucie, Piotr Biazik - absolwent kierunku Wychowanie muzyczne naszej uczelni.

Kwintet powstał w 1976 roku. W jego skład - oprócz wyżej wymienionych - wchodzi Piotr Cholewicz i Daniel Lis.

Zespół jest laureatem dwóch konkursów międzynarodowych: Grand Prix d'Europe (złoty medal, St. Etienne, 1985) oraz Premio di Citta di Castelfidardi (I miejsce, Castelfidardo, 1986). Koncertował na terenie kraju oraz w Niemczech, Francji, Hiszpanii,

Włoszech, Holandii, na Ukrainie i Białorusi. Nagrywał dla potrzeb Polskiego Radia i Telewizji, Radia Madryt oraz Telewizji w Kijowie. Repertuar śląskiego Kwintetu Akordeonowego obejmuje zarówno utwory dawnych mistrzów, jak i kompozycje współczesnych twórców specjalnie pisane dla tego zespołu (B. van Beurden, E. Bogusławski, J.W. Hawel, J. Świder, P. Warzecha).

W trakcie częstochowskiego koncertu zespół - przy akompaniamencie Reginy Strokosz-Michalak - wykonał utwory J.S. Bacha, F. Janiewicza, M. Karłowicza, J. Langosza, P. Warzechy, M. Glinki, M. Niziurskiego, J. Brahmsa, I. Iwaszkiewicza, A. Repnikowa.

Dla częstochowskiej publiczności na tradycyjnym spotkaniu melomanów i sympatyków Częstochowskiej orkiestry symfonicznej grała - pod czujnym okiem dyrygenta Piotra Wijatkowskiego - prof. Ludomira Gładman z Instytutu Muzyki. W programie słuchacze usłyszeli:

T. Baird - Suita w dawnym stylu "Colas Breugnon" (solo fletowe Andrzej Staciwa)

W.A. Mozart - Koncert fortepianowy Es-dur KV 428

M. Musorgski - Obrazki z wystawy

Fot. M. Olczyk.

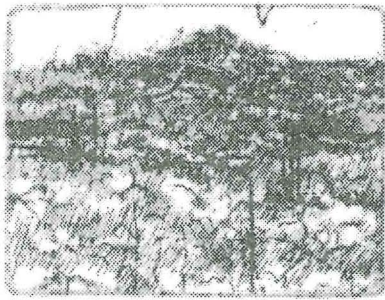
ZAPROSILI NAS

Jeśli krytyka, czekając na arcydzieła, nie towarzyszy pisarstwu, lecz unosi się wysoko nad nim, wołając: "To jeszcze wcale nie to" - nie tylko staje się sztuką dla sztuki w najgorszym sensie, lecz ryzykuje, że nawet arcydzieło zdoła się przeoczyć.

Hanna Malewska

Redakcja otrzymała szereg zaproszeń na wystawy naszych artystów-pedagogów. Nie będziemy o nich pisać szczegółowo, bo traciłoby to żartem z programu "Gala piosenki biesiadnej - Poprawiny", gdzie Krzysztof Tyniec rozbawił publiczność stwierdzeniem "Otrzymujemy wiele listów, nie wszystkie czytamy, ale na wszystkie odpisujemy".

O niektórych dokonaniach naszych artystów dowiecie się Państwo z prezentowanych tu zaproszeń lub stron katalogów. Przedstawiamy krótkie notki, abyśmy nie przeoczyli dokonań naszych pracowników i studentów:

Galeria
Związku Polskich Artystów Plastyków

ART-NOVA 2

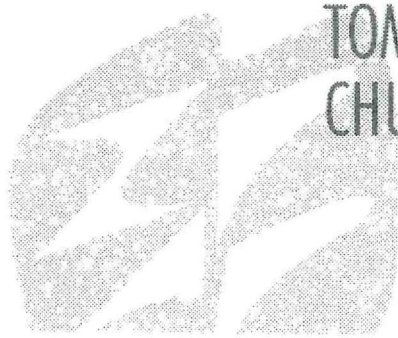
w Katowicach, ul Dworcowa 13

zaprasza

22 kwietnia (we wtorek) o godz. 17.⁰⁰

na otwarcie wystawy prac

**TOMASZA
CHUDZIKA**

Tomasz Chudzik
ul. Spółdzielcza 14/5
Czeladź 41-250

Urodził się w 1963 roku w Czeladzi. Studiował w Krakowskiej Akademii Sztuk Pięknych na Wydziale Grafiki w Katowicach. Dyplom w 1990 r. w pracowni grafiki warsztatowej prof. S. Kluski i projektowania graficznego prof. T. Jury. Zajmuje się rysunkiem, malarstwem i grafiką, pracuje jako asystent w WSP w Częstochowie.

Born in 1963 in Czeladź. He studied at The Cracow Academy of fine arts, at Graphic Arts, branch in Katowice. Diploma in 1990 in The Graphic Arts Studio of prof. S. Kluska and Graphic Design Studio of prof. T. Jury. He is engaged in drawings, paintings, graphics and he works as an assistant of Fine Arts Institute in Częstochowa.

OŚRODEK PROMOCJI KULTURY "GAUDE MATER"

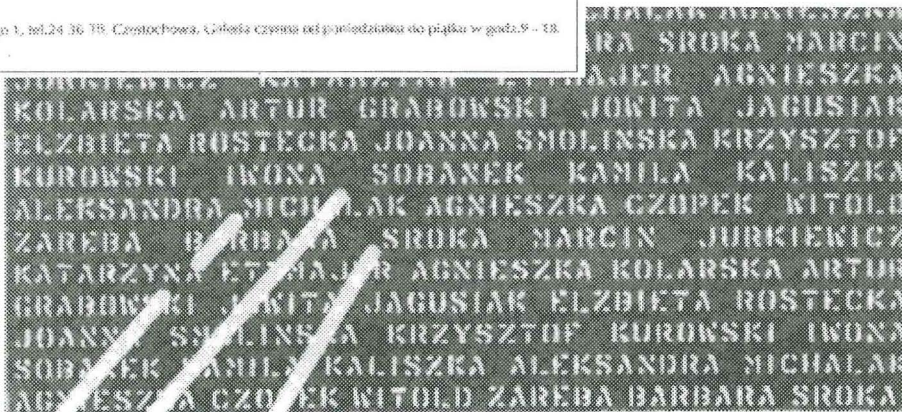
GALERIA

ZAPRASZA NA WERNISAŻ WYSTAWY GRAFIKI

KATARZYNY WINCZEK

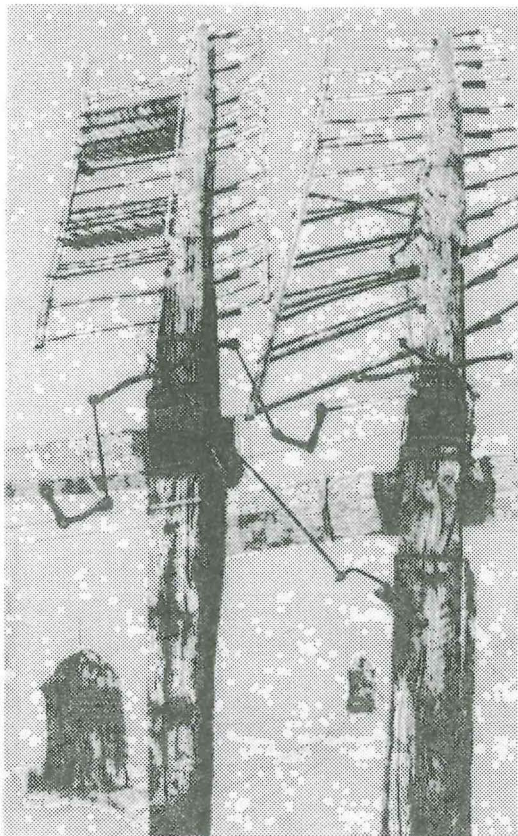
7.11.1997 O GODZINIE 18.00

O.Z.K. ul. Dąbrowskiego 1, tel.24 36 78. Częstochowa. Galeria czynna od poniedziałku do piątku w godz.9-18.

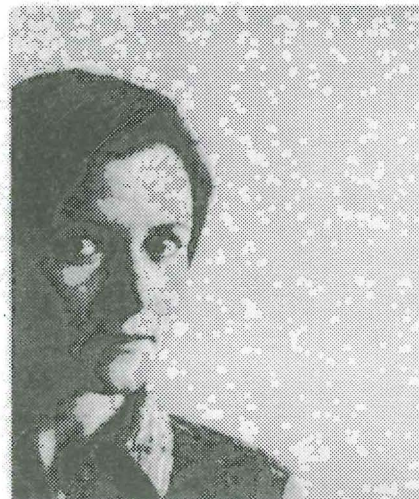

Galeria Extravagance zaprasza na wernisaż grafik studentów WSP w Częstochowie z pracowni prof. Ewy Zawadzkiej w dniu 5.12.97r. (piątek) godzina 17⁰⁰

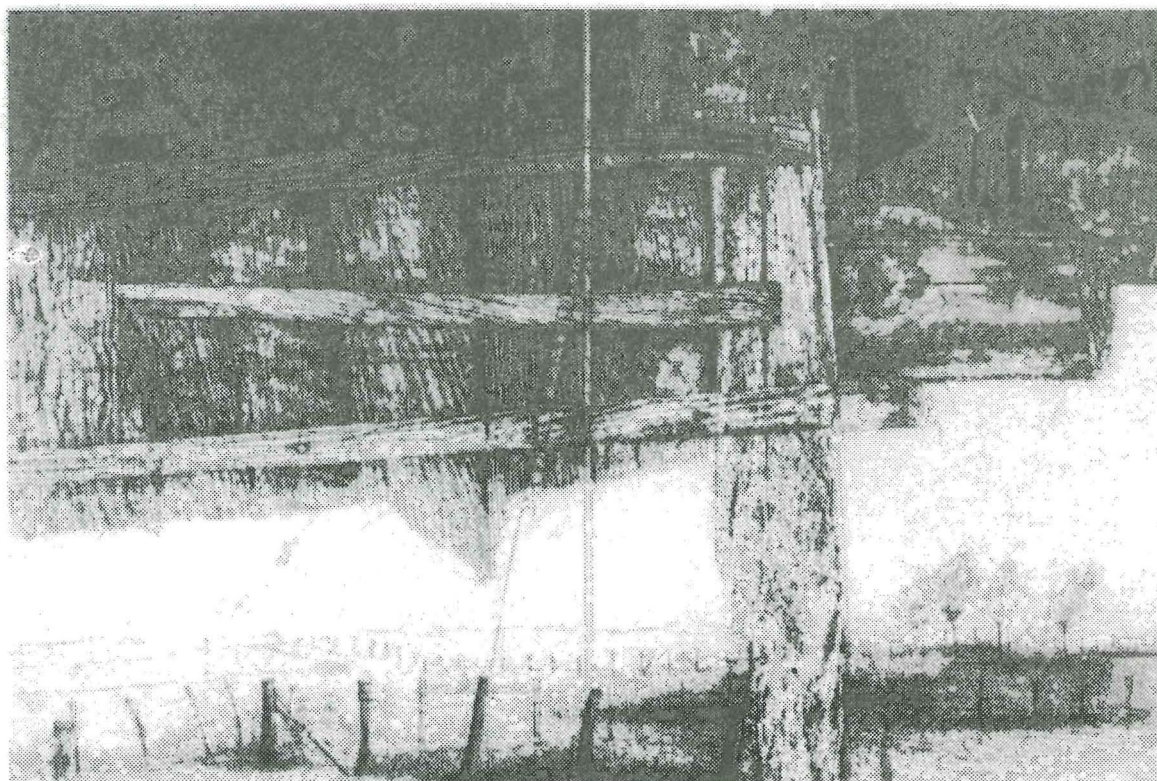

Samotność, akwaforta, 49,5x29,5 1996
The Solitude, etching

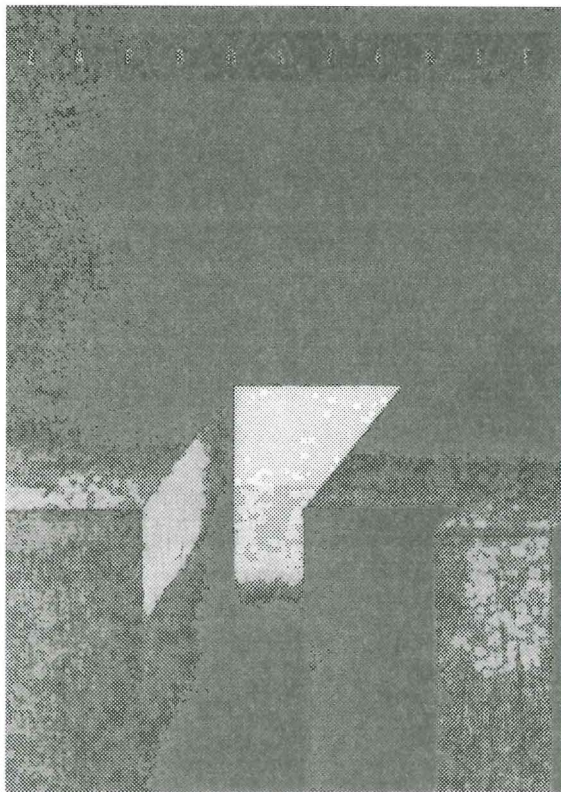

Katarzyna Winczek
42-218 Częstochowa, ul. Dekabrystów 9/17 m.5
tel. (0-34) 23-06-29

Prezentujemy prace utrwalone w katalogu
do wystawy.

Pickło-Niebo, akwaforta 34,5 x 49, 5, 1996

GALERIA DOMU SZTUKI

zaprasza na wystawę grafiki

Wydziału Artystycznego WSP w Częstochowie

„PRACOWNIA prof. Ewy ZAWADZKIEJ”

w wystawie udział biorą:

prof. EWA ZAWADZKA
asystent TOMASZ CHUDZIK
asyst. stażysta WITOLD ZAREMBA
ALEKSANDRA MICHALAK
AGNIESZKA CZOPEK
ELŻBIETA ROSTECKA
JOANNA SMOLIŃSKA
MARCIN JURKIEWICZ
ARTUR GRABOWSKI
ULA BEDNAREK
AGNIESZKA KOLARSKA
KATARZYNA ETIMAJER
KRZYSZTOF KUROWSKI
JOWITA JAGUSIAK
KATARZYNA KALISZKA

wernisaż w dniu 2 grudnia '97, godz. 19.00

wystawa czynna do 30 grudnia

Dom Sztuki

SMB „IARX” 02-709 Warszawa, ul. Włodowska 14 tel./fax 643 29 23

17 grudnia w Muzeum w Częstochowskim Ratuszu odbył się wernisaż 12 Pleneru Miejskiego. Niezwykle oryginalny był katalog wystawy - 24 stronicowa wkładka do lokalnej gazety, prezentująca prace, wypowiedzi, fotografie artystów, których w przeważającej części są dobrze znamy z uczelnianych murów.

18.XI.97 r. w Klubie Pracowników Politechniki Śląskiej w Gliwicach odbył się wernisaż wystawy malarstwa Tadeusza Kapałki.

JOLANTA WINISZEWSKA, Rysunek "Wspomnienia z przeszłości" 100 X 70

Galeria Sztuki Współczesnej ZPAF

BONART

Al. NMP 61

oraz

JOLANTA WINISZEWSKA

serdecznie zapraszają
w dniu 04.12.1997 roku o godz. 18⁰⁰

na otwarcie wystawy malarstwa
p.t. "MIEJSCA Z PRZESZŁOŚCI"

Sponsor wernisżu:

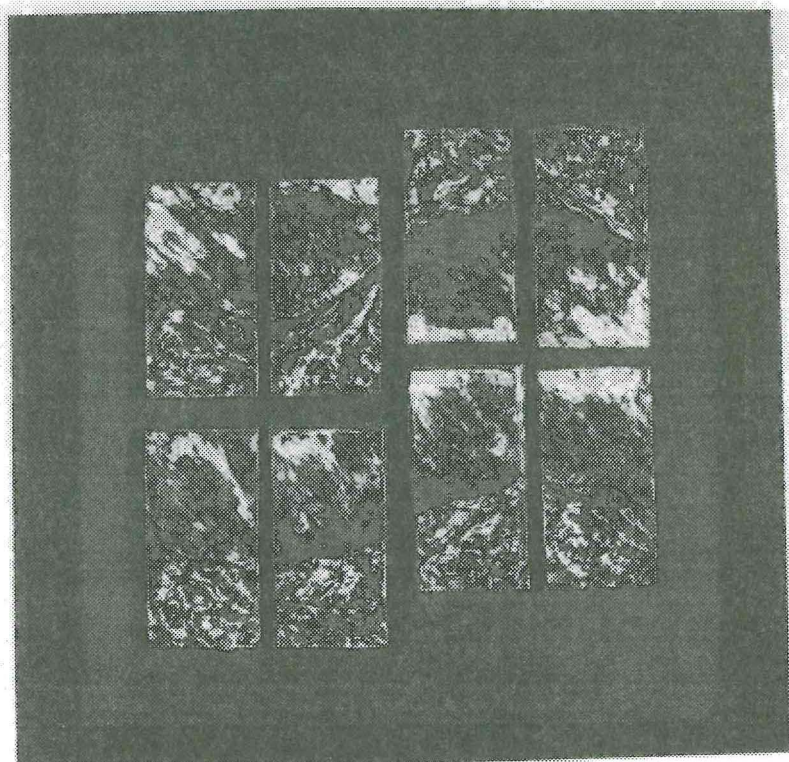
OKOCIM

Okocimskie Zakłady Piwarskie S.A.

JOLANTA WINISZEWSKA, ul. NMP 61, WERNISŻ 04.12.1997, godz. 18.00, OKOCIM

(autor - A. Stawiarska)

Prezentowane prace
pochodzą z katalogu do
wystawy *FAKTURA
STRUKTURA BARWA*
Rzeźba ceramiczna -
Anna Stawiarska
Edmund Muc

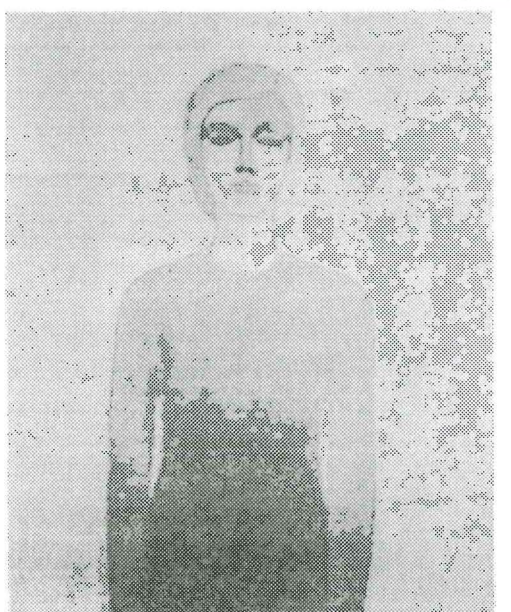
(autor - E. Muc)

MAGDA
SNARSKA
MALARSTWO

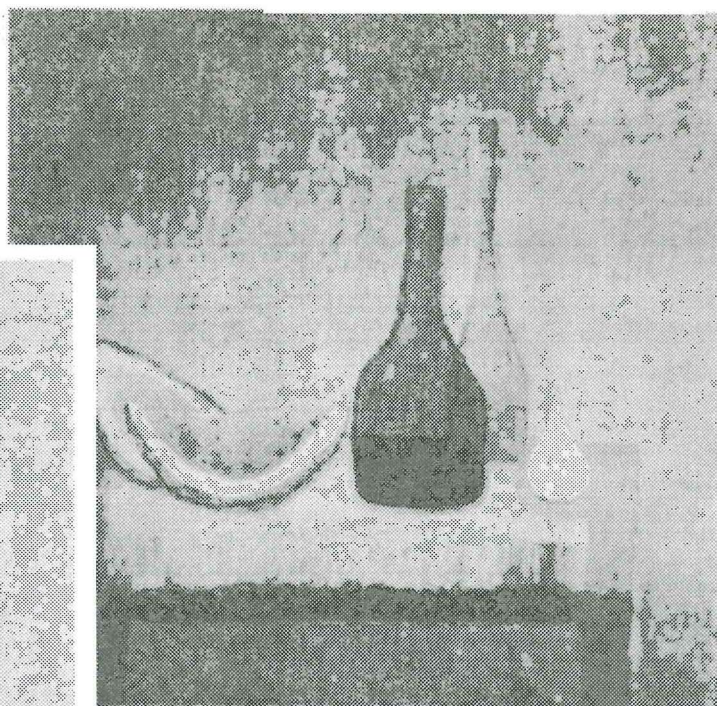

Prezentowane prace utrwalono
w katalogu wystawy

Z CYKLU "MOJA ULUBIONA PORA DNIA"- PORTRET SYLWII
olej 90 x 70

AUTOPORTRET PRZED BURZĄ, olej 90 x 90, 1996

MARTWA NATURA Z ARBUZEM, olej 91 x 91, 1993

specjalizacja

CERAMIKA i RZEŹBA

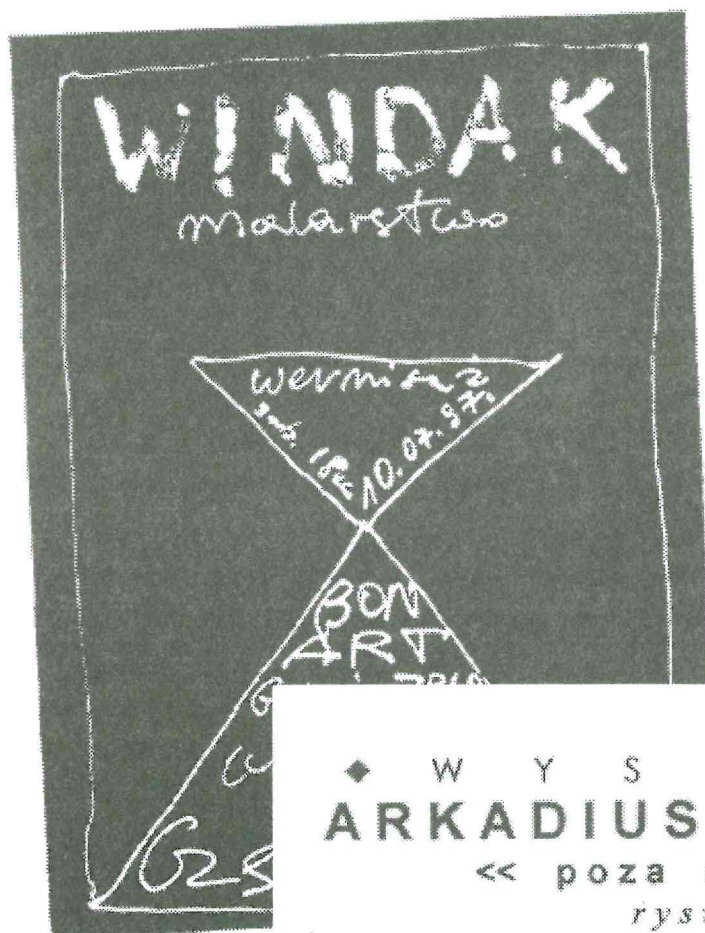
Ania Bujak

Ula Imortek

zapraszają na obronę dyplomów

dn. 24.06.1997 godz. 12⁰⁰

artyst.sala nr 5

Ubiegłoroczny absolwent zdołał już zaprezentować indywidualnie swój dorobek artystyczny.

◆ W Y S T A W A ◆
ARKADIUSZ ZAJĄC

<< poza czasem >>

rysunek
 grafika
 malarstwo

**GALERIA
 KRZYK**

**KAWIARNIA
 AL. NMP 31**

wernisaz: piątek 27.06 g. 18⁰⁰

◆ Z A P R A S Z A M Y ◆

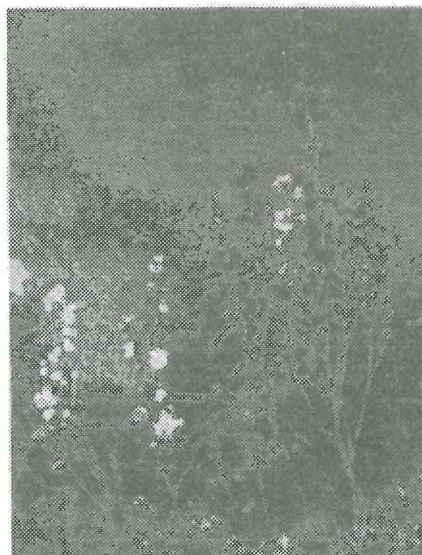
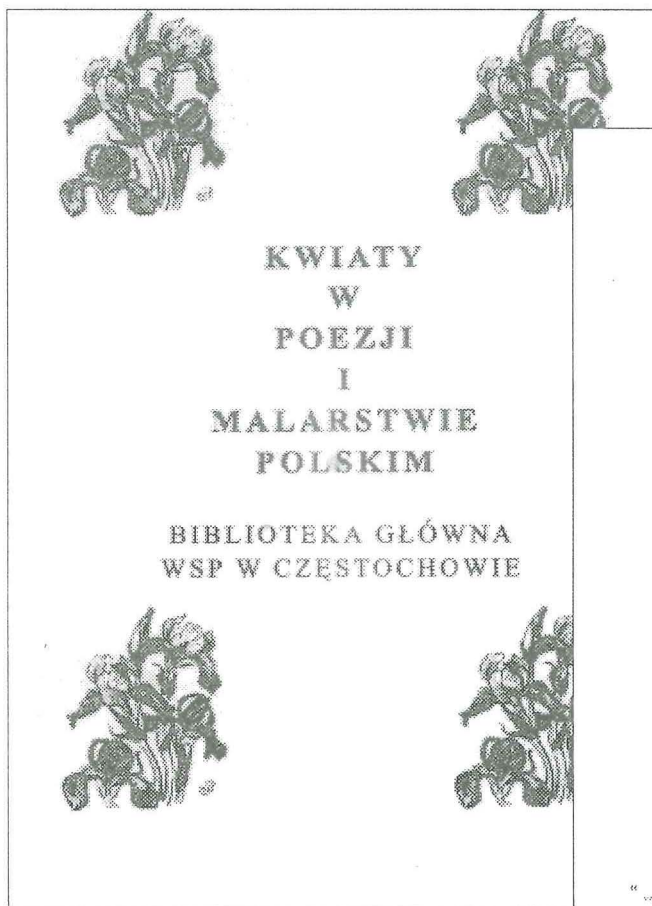
Arkadiusz Zajac ◆ ul. PCK 4 / 38 ◆ 42 - 218 Częstochowa ◆ tel. (034) 25 11 23

BIBLIOTEKA DLA NAS W KWIATACH

Ziemia uśmiecha się kwiatami

Ralph Waldo Emerson

27 listopada w korytarzu Biblioteki Głównej, który już niejednokrotnie służył przybliżeniu książki do Czytelnika, otwarto kolejną wystawę.

Jan Stanisławski: Malwy

"... Malwy, dziewanny, co za cudne rośliny. Jakże to strzeliste kształtów pędy, jakże to żywe, rozmowne kwiaty. Najbujniczsze tych kwiatów krzaki powyrywałam z łuk i skal i snop cały przyniosłam do siebie ..."

St. Wyspiański: Z listu do L. Rydla

Fot. Krzysztof Suliga

NOTATKI PRZEWODNICZĄCEJ

Zgodnie z obietnicą złożoną w poprzednim numerze Res Academicae chciałabym podzielić się wrażeniami z Konferencji Uczelni Pedagogicznych, która odbyła się w Kokotku, w dniach 13 - 15 listopada ub. r.

Tego typu konferencje nie mają, niestety, długiej tradycji. Wprawdzie do tej pory Rektorzy i Kierownicy Działów Nauczania dzielili się swymi (mam nadzieję tylko pozytywnymi) doświadczeniami z pracy ze studentami na swych naradach, studenci zaś spotykali się na zjazdach Parlamentu Studentów RP, ale chyba po raz pierwszy udało się zorganizować takie spotkanie.

Muszę przyznać, iż miałam wiele obaw. Najbardziej przerażała mnie perspektywa spędzenia trzech dni w tak poważnym towarzystwie-Rektorzy, Kierownicy, goście z MEN-u. Bałam się napiętej atmosfery, która podobno (ach te rozmowy kuluarowe) towarzyszy tego typu konferencjom.

Moje obawy okazały się jednak całkowicie bezpodstawne. Poza obradami, które siłą rzeczy musiały być poważne i obfitowały w ciekawe i jak najbardziej merytoryczne uwagi, rozmowy pozbawione były niepotrzebnego patosu i nie miały w sobie niczego, co budowałoby napięcia i podziały. Poważne rozmowy dotyczyły głównie tzw. "żółtej książeczki", czyli założeń do reformy Ustawy o Szkolnictwie Wyższym. Poznaliśmy zagrożenia i nadzieje, które niosą te propozycje. Studenci omówili projekty ustaw o pożyczkach studenckich i wykorzystując okazję podzielili się doświadczeniami samorządowymi.

Stałym punktem programu wycieczek przyjeżdżających do Częstochowy jest zwiedzanie Jasnej Góry. My również zabraliśmy tam naszych gości, jednak nie było to zwyczajne zwiedzanie. Dzięki uprzejmości Ojca Szymona Stefanowicza sięgnęliśmy gdzie wzrok zwykłego śmiertelnika nie sięga, poznaliśmy wiele tajemnic klasztoru.

Chyba wszyscy wyjechali zadowoleni. Ci, którzy do tej pory nie mieli szans na znalezienie wspólnego języka (a wina, z bólem serca przyznaję, często leży po obu stronach) poczynili pierwsze ku temu kroki. Mam nadzieję, że i studenci, i władze uczelni wyciągną z tego spotkania wnioski, które nam wszystkim ułatwią spełnianie obowiązków wobec środowiska akademickiego.

Dorota Konieczny

ZAMIAST WYWIADU MIESIACA

U progu nowego roku Redakcja zwróciła się do "losowo" wybranych osób z pytaniem: **Jakie nadzieje i oczekiwania wiąże Pani/Pan z nadchodzącym rokiem dla siebie i dla naszej Uczelni?**

Poznajmy Ich odpowiedzi (naszych Rozmówców wymieniamy w porządku alfabetycznym):

prof. dr hab. Janusz Berdowski, I Zastępca Rektora, Prorektor ds. Nauki:

Pragnąłbym, aby Uczelnia zrobiła milowy krok w kierunku Uniwersytetu, a tym samym w kierunku akademickości. Wiąże się to z ilościowymi oraz jakościowymi zmianami kadry naukowo-dydaktycznej, zmianami struktury Uczelni oraz zwiększeniem i unowocześnieniem kierunków kształcenia. Łączy się to także ze zmianą mentalności ludzi, aby w obawie przed konkurencją nie posługiwali się nieetycznymi metodami, lecz własną pracą i jej rezultatami udowodniali, że są o dwie klasy lepsi od innych. Spodziewam się przychylności Władz Wojewódzkich, Miejskich oraz innych Uczelni dla idei Uniwersytetu. Oczekuję, że czyny będą zgodne z wypowiedzianymi słowami. Mam nadzieję, że województwo częstochowskie utrwali swoją pozycję w nowym podziale administracyjnym kraju.

Ale rok to tylko 365 dni, a pracy tak wiele przed nami.

doc. Dżdzisław Drobner, Instytut Muzyki:

Mam nadzieję w nadchodzącym roku uzyskać renowację na stanowisko profesora nadzwyczajnego. Chciałbym także wydać pracę, którą akurat kończę - podręcznik podstaw wiedzy o głosie dla osób pracujących nim zawodowo.

Uczelni życzę rozszerzenia oferty dydaktycznej, wprowadzenia nowych kierunków i uzyskania praw do przeprowadzania przewodów doktorskich.

dr Jacek Filipecki, Zastępca Dyrektora Instytutu Fizyki:

· Więcej spokoju, lepszej i bardziej owocnej współpracy pomiędzy Wydziałami i Instytutami naszej Uczelni;

· Podniesienie kategoryzacji Instytutu Fizyki z kat. C do kat. B, co pozwoli uzyskać większe fundusze z KBN, zmodernizować aparaturę naukową oraz bardziej uaktywnić istniejącą już współpracę naukową,

zarówno krajową jak i zagraniczną;

Mam nadzieję, że uda mi się otrzymać z KBN indywidualny grant na działalność badawczą oraz grant aparaturowy dla naszego Zakładu (Zakładu Badań Strukturalnych - przyp. A.P.); Docenienie autorytetu zawodu nauczyciela akademickiego i naukowca przez nowo wybraną ekipę rządową oraz władze parlamentarne zarówno od strony prestiżu tego zawodu jak i od strony finansowej.

Monika Maj, studentka III roku Pedagogiki Społecznej

Myszę, że w przyszłym roku studenci będą odpowiednio wcześniej informowani o planowanych działaniach, decyzjach. W tym roku, do około połowy listopada nie wiedzieliśmy nic na temat prac licencyjnych - czy będziemy je pisać, czy też nie. Do pań z dziekanatu prawie codziennie ustawiały się kolejki studentów III roku z pytaniem o powyższą kwestię - niestety nie było nic wiadomo. Podobnie z kryterium przyznawania stypendiów. Mam nadzieję, że jak odpowiednio wcześniej jesteście informowani o godzinach, dniach rektorskich (z czego bardzo się cieszę), tak odpowiednio wcześniej brać studencka będzie się dowiadywała o innym zamierzeniach. Liczę również na wprowadzenie do naszego kierunku (pedagogika społeczna) innowacji zgodnych z duchem czasu, postępem, oczekiwaniami.

dr Danuta Marzec, Dyrektor Instytutu Pedagogiki Społecznej:

Z Nowym Rokiem zamierzamy utrzymać kategorię Instytutu, wypromować nowych doktorów (najmłodszy nasz doktor Robert Geisler ma 24 lata), doktorów habilitowanych, pracować nadal nad podjętymi badaniami w ramach grantów uczelnianych (i nie tylko uczelnianych), jak i dalszy rozwój indywidualny pracowników Instytutu.

Instytut zamierza opublikować kilka pozycji zwartych w oparciu o prowadzone badania zarówno w języku polskim jak i angielskim. Chcemy nadal podtrzymać i rozwijać współpracę z władzami miejskimi i wojewódzkimi oraz z placówkami opiekuńczo-wychowawczymi i resocjalizacyjnymi, organizując dla nich pomoc merytoryczną i rzeczową. Dla siebie - zakończyć podjęte w ubiegłych latach prace.

prof. Regina Strokosz-Michalak, Z-ca Dyrektora Instytutu Muzyki:

Dalsze sukcesy artystyczne i naukowe naszej Uczelni dla siebie i pracowników Instytutu. Ogromne zapotrzebowanie na pomoce naukowe w postaci instrumentów muzycznych, co póki co istnieje w sferze marzeń.

dr Grażyna Pietruszewska-Kobiela, Prorektor ds Nauczania i Wychowania:

Nadchodzący rok powinien przynieść dalsze uporządkowanie spraw dydaktycznych. Działania te powinny wspierać dążenia Uczelni do osiągnięcia statusu placówki uniwersyteckiej.

Wierzę w to, że uda mi się pogodzić zawodowe obowiązki prorektorskie z pracą naukową i ... zdołam ukończyć rozpoczętą pracę monograficzną.

prof. dr hab. Wiesław Pilis, Kierownik Zakładu Kultury Fizycznej:

Zwiększenie dyscypliny kadry nauczycielskiej, a w drugim rzędzie studentów. To między innymi będzie czynnikiem postępu naukowego.

dr Adam Rosół, Dziekan Wydziału Pedagogicznego

Dla siebie w sprawach osobistych - że będzie tak jak jest. Dla Wydziału - że będziemy mogli sami decydować o wielu sprawach (w tym związanych z wydatkowaniem "naszych" środków pozabudżetowych). Dla Uczelni - że wejdzie w etap tworzenia Uniwersytetu.

p. Alicja Tomaszewicz, Kierowniczka Stołówki

Nadzieję moją jest, że oczekiwane od dłuższego czasu naprawy, zakupy, mające na celu zapewnienie pracy w bezpiecznych i nowoczesnych warunkach, zostaną w końcu zrealizowane. W jakich warunkach pracujemy świadczą protokoły z kontroli bhp, a i one nie uwzględniają takich aspektów jak szybki, nowoczesny park maszynowy, o czym marzy każda gospodyni, która musi przygotować np. cztery obiady, a nie czterysta i więcej. Marzy mi się dobra klimatyzacja w kuchni i estetyczne zaplecze socjalne dla moich pracowników.

mgr Violetta Zaleska, Przewodnicząca KZ NSZZ "Solidarność"

Związek Zawodowy "Solidarność" wyraża przekonanie, że nowy rząd doprowadzi do rzeczywistego - a nie tylko deklarowanego, jak za rządów poprzedniej koalicji - wzrostu nakładów na szkolnictwo wyższe i naukę. Na naszym podwórku mamy nadzieję, że władzom Uczelni uda się przyspieszyć proces powstawania Uniwersytetu. I na koniec - obyśmy zdrowi byli!

dr hab. Aleksander Żakowicz, Zakład Grafiki i Fotografii

Mam bardzo konkretne oczekiwania:

- wygranie konkursu na stanowisko profesora;
- nadzieję, że Wydawnictwo WSP będzie dysponować na tyle dużymi funduszami, aby drukować wszystkie nasze pozycje wydawnicze i skromniejszą nadzieję, że będą wypłacane honoraria autorskie;

- *chciałbym również, aby nasza Alma Mater nie miała kłopotów finansowych;*
- *aby wszystkim dopisywało zdrowie, satysfakcja w pracy twórczej i dydaktycznej, czego życzę wszystkim bez wyjątku pracownikom WSP w Częstochowie.*

Ten "koncert życzeń" przedstawiliśmy JM Rektorowi prof. dr hab. Ryszardowi Szwedowi, dodając do pytania stawianego wszystkim naszym Rozmówcom drugie: Na ile, zdaniem Pana Rektora, życzenia skierowane pod adresem Uczelni, mają szansę zrealizować się w 1998 roku?

Wyrażone powyżej nadzieje i oczekiwania są w dużej mierze także i moimi oczekiwaniami w nadchodzącym 1998 roku. Życzenia (postulaty) skierowane pod adresem Uczelni są konkretne i w większości powinny być spełnione. Mam nadzieję, że dotrą one do adresata, a jest ich wielu. Również życzenia osobiste są konkretne i jestem przekonany, iż zostaną zrealizowane, czego wszystkim serdecznie życzę.

STOLARZ - FACHMAN - ARTYSTA

Stanisław Mazurkiewicz, przezacny, arcyfachowy, elegancki - w słowach, czynach i gestach, stolarz z dawnego "zaciągu" do Gmachu przy ul. Waszyngtona, jeden z niewielu, którzy zostali zweryfikowani pozytywnie z uwagi na swą fachowość i walory charakteru.

Gdy się robi coś, co Niebo w człowieku ukształtowało, robi się to zazwyczaj wybornie, wkładając weń całą swoją duszę. Stanisław Mazurkiewicz - przez wszystkich niemal nazywany: Stasiu - jest tego dobrym przykładem, jako dobry Duch Uczelni, skory do pomocy wszystkim, którzy tego potrzebują, a jest ich ciągle wielu, zważywszy starzejący się sprzęt i kłopoty z nabywaniem nowego.

Odchodzi na emeryturę mimo dziarskiej prezencji, żywości i pogody ducha, jakby nie zmęczony pracą, którą znośnie, acz z polotem i ochotą, tyledziesiąt lat wykonywał. To potwierdza zasadę, że praca, którą się kocha, nie męczy, męczyć może atmosfera w niej, Stanisław jednak swą mentalnością rozjaśniał wszelkie mroki wokół Niego.

Pan Stanisław to arbiter elegantiarum naszej Uczelni, obyty z kindersztubą i savoir-viv'r'em, czego od Niego uczyć by się mogło wielu. Artysta w pełni, złota rączka. Bez Niego będzie się nam trudniej żyło jako ważnego trybu w maszynierii na Łajbie Uczelni, często bowiem szarzy ludzie z maszynowni decydują o spokojnym kursie. Lenin zwykł mawiać, że nie ma ludzi niezastąpionych - jeśli nawet to prawda, Stasio jest wyjątkiem, potwierdzającym tę regułę. "Bój się Boga, Mazurkiewicz!" - co tu teraz bez Ciebie będzie?!

Jednakowoż za wszystko Ci dziękujemy.

Stanisław Podobiński

KOLEGA

Andrzej Stolarczyk od dawien dawna określany jest jako Docent, a to z uwagi na posturę, tubalny głos, stateczny chód i mentalność pedagoga, gotowego innych pouczać, instruować, a nawet strofować.

Z naszą Uczelnią związany jest od dwudziestu kilku lat - także złota rączka jako gazownik-hydraulik, który pełnił pieczę nie tylko nad uczelnianymi instalacjami gazowymi, lecz także nad instalacjami mieszkalnymi pracowników Uczelni.

Jako patriarcha Rodu Stolarczyków pośrednio sprawiał, że w wielu jej jednostkach pracuje Jego Rodzina, bliższa lub dalsza, prościej byłoby wskazać, w którym dziale nie pracuje ktoś z tej zacnej Rodziny, trzeba jednak rzetelnie stwierdzić, że są pracowici, oddani "Firmie" i w zasadzie niekonfliktowi, głównie zaś cisi, a Ci - wedle Biblii - posiadają Ziemię.

Mistrz Andrzej kojarzy się także z wozem marki Syrena, który to wehikuł, mały lecz zuchwały, podobnie jak "Bułanek" piszącego to, pozwolił Mu z Rodziną poznać wiele urokliwych miejsc na Ziemi właśnie.

Kompanem był zawsze uczynnym, bezpośrednim, znał niemal wszystkich i był wszystkim znany, zwła-

szcza, gdy nas było mniej, a i więzy między nami były silniejsze.

Wrósł w uczelniany pejzaż silnie, przyczyniał się walnie do jej właściwego funkcjonowania, gdy jak saper wzywany w nagłych awariach dniem czy nocą, skutecznie potrafił uczynić najskomplikowane nawet niewidzialne instalacje wodno-kanalizacyjne.

Zasłużonego odpoczynku na emeryturze, sympatyczny "Docencie" Andrzej!

Stanisław Podobiński

ROZMAITOSCI

W numerze 7/1997 zamieściliśmy zdjęcia Przewodniczącej naszego Samorządu Studenckiego Doroty Konieczny opisując je: "ze zbiorów D. Konieczny" - bo toż były to zdjęcia przez nią dostarczone. Krótko cieszyliśmy się radością, jaką było dla Redakcji zaprezentowanie "głównodowodzącej" studenckim ruchem na Uczelni. Podzielił się niebawem Jej rozgoryczenie, bo mimo woli przyczyniliśmy się do przykrości, z jakimi się spotkała. O swoje autorskie prawa upomniała się autorka fotografii - Daria Adamus - która zdjęcia te wykonała w trakcie Juwenalii (na zlecenie i za honorarium, dodajmy, co istotne) Samorządu Studenckiego. Jego Przewodnicząca nie przypuszczała, że chęć zaprezentowania szerokiemu gremium Czytelników zespołu samorządowego, który z rzadka zwykł się fotografować, obróci się przeciwko Niej w formie pretensji koleżanki z Wydziału za przemilczenie twórczego wysiłku Tejże w tworzenie dokumentacji życia Uczelni i właśnie tę fotografię (publikowaną w numerze 7/1997) udostępniła Redakcji.

Panią Darię Adamus Redakcja przeprasza za przemilczenie Jej nazwiska w opisie prezentowanej fotografii. Redakcje często stosują właśnie tę formę wskazania źródła pochodzenia fotografii, bowiem niejednokrotnie nie dysponują nazwiskiem osoby, która przycisnęła odpowiedni guziczek aparatu fotograficznego. Nie tylko mnie zdarzyło się "puścić w obieg" aparat, by ktoś znajomy (lub nawet nie), w lepszej pozycji do obiektu, zarejestrował go. Nie zdarzyło mi się spotkać z odmową (czasem w sytuacji nawet migowej) i - jak do tej pory - roszczeniami z tytułu praw autorskich. Pani Dorota nie naruszyła ich. Artykuł 32 pkt. 1 Ustawy z dnia 4 lutego 1994 roku o prawie autorskim i prawach pokrewnych mówi: "Właściciel egzemplarza utworu plastycznego może go wystawiać publicznie, jeżeli nie łączy się z tym osiąganie korzyści majątkowych". Skoro więc fotografia pochodzi ze zbiorów Samorządu Studenckiego, który nabył do niej prawo poprzez finansowanie usługi, Jej Przewodnicząca miała

prawo czuć się wymienionym w ustawie "właścicielem utworu plastycznego". Redakcja zapewnia Panią Darię, że poza satysfakcją zaprezentowania Koleżanek i Kolegów z Samorządu Koleżanka Przewodnicząca nie osiągnęła żadnych "korzyści majątkowych". My zaś bolejemy, że przyczyniliśmy się do osiągnięcia takiego doświadczenia, jakim są Pani pretensje.

Coś jeszcze dodamy gwoli "ukojenia" Pani bólu i nieusatisfakcjonowania. Ludzie współpracujący z Redakcją działają spontanicznie, społecznie, bez gratyfikacji finansowych, ale z poczuciem radości tworzenia kronikarskich zapisów "naszych" czasów. W wielu Redakcjach pism akademickich nie pracują szkoleni w sztuce dziennikarskiej profesjonalści, stąd niekiedy ich uchybienia proceduralne, niewątpliwie niezamierzone, czasem chochliki drukarskie, psujące smak tego, co było zamiarem autora. W ostatnim numerze pisma "Gazeta Uniwersytecka", który dotarł do nas (Listopad 1997 Nr 2 /47) p. dr Dariusz Rott wspominał spotkanie redaktorów pism akademickich, które miało miejsce w Opolu (a o którym pisały wszystkie Redakcje dla swoich Czytelników). Zdając relację ze spotkania Pan Dariusz wymienił tegorocznego organizatora - Politechnikę Opolską i przemiłą gospodynię - Panią ... i tu padło nazwisko osoby, która nie była znana uczestnikom spotkania. Zналиśmy bowiem, bo nad nami czu-

wała zawsze pogodna, zawsze uśmiechnięta i życzliwa, Panią Krystynę Dudę, której wysiłki organizacyjne sprawiły, że czas corocznych spotkań redaktorów

był nie tylko interesujący w aspekcie programowych spotkań, "roboczej" wymiany doświadczeń, ale także atrakcyjny ze względu na program imprez towarzyszących. Zapewniam Panią, Pani Dario, że przypisanie komuś innemu własnych zasług, czy bodaj wysiłków, bardziej boli, niżli ich przemilczanie. Doświadczylam tego na porzekadłowej "własnej skórze", kiedy to Redaktor Gazety Wyborczej w dniu 2-4 maja wymienił innego członka zespołu jako redaktora naczelnego, a zasługi wydawania nowego pisma przypisał Wydawnictwu WSP.

Ogłaszamy kolejny konkurs: "Szacunek dla siebie i szacunek okazywany przez innych źródłem motywacji do pracy". Na wypowiedzi czekamy do końca lutego 1998 roku. Za najciekawszą wypowiedź Autor otrzyma nagrodę ufundowaną przez firmę OPTIMUS SA.

Nie tylko z ciekawości, ale i dla naszych Czytelników śledzimy prasę akademicką, którą otrzymujemy od Zespołów Redakcyjnych wielu Uczelni. Dziś zachęcimy do przeczytania kilku artykułów i wyjaśnimy nasz wybór:

· **Biuletyn Informacyjny Pracowników Akademii Górniczo-Hutniczej, Minister Edukacji Narodowej wywodzi się z AGH:** Redaktor Naczelny pisma AGH przedstawia relację o tym, jak nowy Minister obejmował urząd, dodatkowo prezentując kilka nowych nazwisk w naszym Resorcie.

· **Pismo PG, List otwarty:** JM Rektor Politechniki Gdańskiej prof. dr hab. Aleksander Kołodziejczyk w liście otwartym (z dnia 9 października 1997 r.) do Włodzimierza Cimoszewicza, Premiera Rzeczypospolitej Polskiej, wyraża protest przeciwko polityce Rządu wobec nauki. Czytamy m.in.: "Tragiczne skutki niedoinwestowania nauki nie są odczuwalne od razu; dają negatywne wyniki po pewnym czasie, ale do tego, co gorsze, działają długotrwale, nawet na następne pokolenia".

· **Przegląd Uniwersytecki KUL, Witamy w naszej społeczności:** o ingresie abp. Józefa Życińskiego, Wielkiego Kanclerza KUL, szczególnie chętnie przeczytają Ci, którzy Tę Postać pamiętają z krótkiego okresu pracy w naszej Uczelni.

· **Indeks (Pismo Politechniki Świętokrzyskiej), Komunikowanie się jako sposób wywierania wpływu na ludzi:** Jednym z wątków rozważań jest kwestia, jak zdobyć akceptację i sympatię swoich studentów czy współpracowników. Mowa jest też o poszanowaniu godności, o błędach i krytyce, motywacjach, zainteresowaniu ludźmi. Czytający znajdą wiele dobrych rad na życie wśród ludzi.

· **Indeks (Pismo Politechniki Świętokrzyskiej), Biuro karier; Nasza Politechnika (Pismo Politechniki Krakowskiej), Biuro promocji zawodowej studentów i absolwentów:** O strukturze biur karier, ich założeniach i zadaniach, współpracy z miejskimi ogniwami (Urzędem Wojewódzkim, Urzędem Pracy) warto wiedzieć od tych, którzy "przecierają ścieżki", by łatwiej było iść ich śladem.

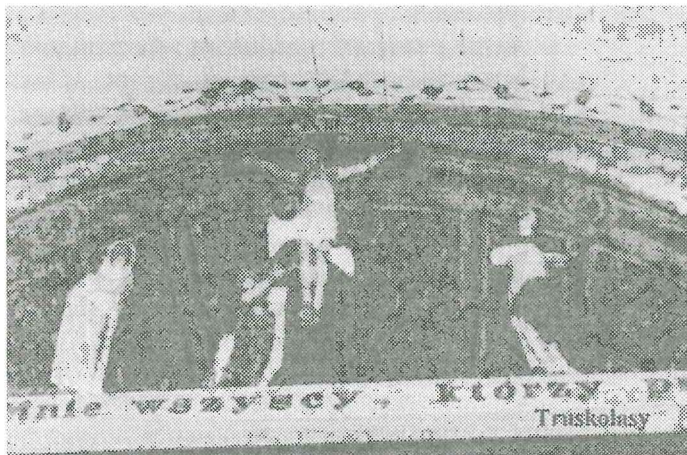
KRAJOBRAZY BLISKO NAS

Magdalena Roszek, której praca zdobyła okładkę naszego pisma Nr 3/97, jest częstym Gościem Redakcji. W trakcie kilkukrotnych spotkań udało nam się namówić naszą studentkę na zaprezentowanie fragmentów interesującej pracy magisterskiej, która - dla wielu Czytelników - odkryje zabytki, osadzone w bliskim nam krajobrazie, a przez wielu z nas nieświadomych ich istnienia. Może w trakcie niedzielnych wypadów za miasto zechcą Państwo poszukać obiektów wzmiankowanych w tekście i zaprezentowanych na wybranych fotogramach z bogatej dokumentacji wykonanej przez panią Magdalenę? W ramach realizacji swej pracy magisterskiej, przygotowywanej pod kierunkiem dr Jacka Ojrzynskiego w Zakładzie Wychowania przez Sztukę p. Mgda omawia czternaście obiektów barokowych, które odkryła w województwie częstochowskim. W reportażu dla Redakcji odkrywa je także dla Czytelników "Res Academicae".

Kościół drewniany tworzą w krajobrazie Polski wspaniały klimat literackiej poezji, bliskiego sercu piękna, co jest tak dalekie obecnej architekturze. Budowle, które mnie zafascynowały swoim wiekiem sięgają XVII i XVIII w., czyli czasu mistycznego baroku. Usytuowane są one w częstochowskich wioskach na małych wzniesieniach, co wpływa na ich majestat.

Sztuka ludowa i jej przyzwyczajenia kształtowały najbardziej to budownictwo. Pewne formy w budownictwie drewnianym, jak np. kwadraty naw i chóru, trwały w budownictwie ludowym od X-XI w. do początków XVI wieku, natomiast formy nowe, wprowadzone w XVI wieku realizowano dalej do XVII i XVIII w. I tak: trójboczne prezbiteria, wysokie siodłowe dachy i spiczaste hełmy wieżowe były kontynuacją z XVI wieku. Natomiast we froncie kościołów, sygnaturki (czyli wieżyczki z dzwonem umieszczone na kalenicy w miejscu styku prezbiterium z nawą główną) o kształcie baniastych hełmów były barokowe, co np. możemy oglądać w kościołach w Biskupicach (1718), w Koszęcinie (1724), w Cieszowej (1751)¹, w Oleśnie św. Anny (1518 i 1668).

Charakterystyczną cechą innych kościołów jest z kolei niska czworoboczna wieża nakryta dachem namiotowym. Takie wieże mają kościoły z grupy śląskiej, m.in.: w Uszycach, w Boroszowie, w Brusieku, w Kozłowicach czy Jamach.

Nowym elementem z XVII w. są otwarte podcienia, inaczej sobotki, otaczające nawę, a czasem i wieżę. Mają one zadanie praktyczne - ochronę ścian przed zamakaniem. Są one popularne na Śląsku i Małopolsce.

W budownictwie drewnianym do pokrycia drewnianej konstrukcji dachu czyli więźby używano gontu, darniny, słomy i trzciny.

Kościoły regionu częstochowskiego są najczęściej kryte gontem, czyli drewnianymi deszczułkami z drzew iglastych o przekroju trójkątnym, szerokości od 8 do 15 cm, wyglądzonymi i na grubszej krawędzi z rowkiem (wpustem). Trwałość takiego pokrycia gontem wynosi od 15 do 20 lat, ale stosowanie impregnatów wydłuża ich żywotność².

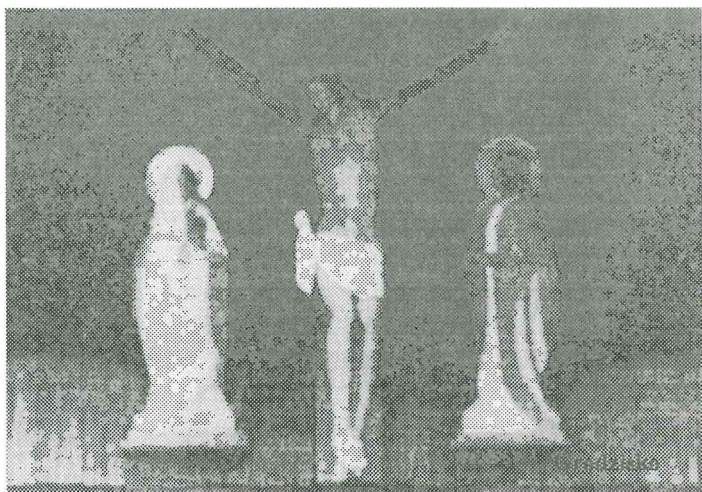
Kościoły drewniane składają się z kilku

pomieszczeń: prezbiterium, naw, kruchty, kaplic oraz wieży. Wieża jednak nie była stałym ich elementem, szczególnie w kościołach starych jej funkcje często przejmowała wspomniana już sygnaturka.

Jednym z najpiękniejszych barokowych kościołów drewnianych okolic Częstochowy jest kościół w Truskolasach (1737) pod wezwaniem św. Mikołaja. Dawniej posiadał on od frontu dwie wieże. Jest on trzynawowy z prezbiterium i rzadko spotykanym transeptem (czyli nawą poprzeczną). Znajdują się w nim dwie kaplice ustawione symetrycznie. Kaplice te, prezbiterium i nawę główną nakrywają pozorne sklepienia kolebkowe. Jest to nawiązanie do ówczesnej architektury murowanej. Jednak to nie wszystko. Najpiękniejsza w nim jest polichromia, która jest w formie imitacją tkanin, gobelinów, stiukowych elementów zdobniczych sklepień. Wszystko to robi wrażenie przeniesienia się w czasie w dziwny i piękny świat nie tylko artystycznej wyobraźni.

Podobne wrażenie robi na mnie jeszcze kościół z 1706 roku w Wachowie pod wezwaniem św. Wawrzyńca. Jest on dość mały, z silnie strzelistą

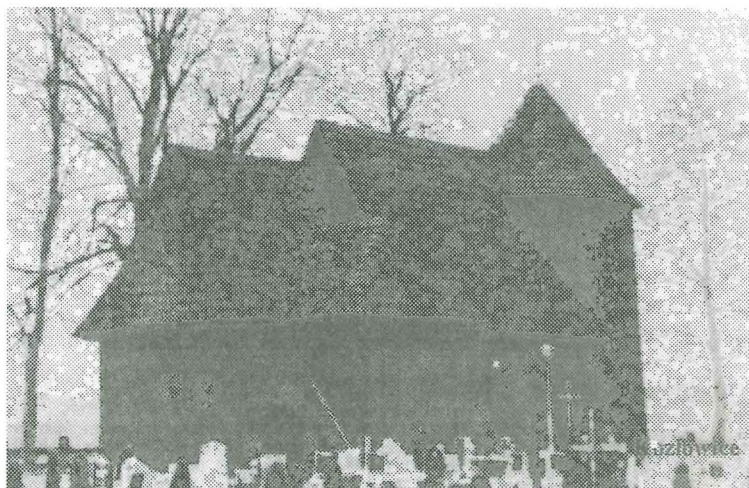

wieża we froncie zakończoną barokowym hełmem. Kościół ten jest jednonawowy, z płaskim sklepieniem pokrytym polichromią w kształcie kasetonów z elementami pięknych ludowych kwiatów. Prezbiterium wykończono zostało sklepieniem kolebkowym z półkopułą, całość polichromowana.

Innymi kościółkami, które polecałabym odwiedzić, to kościoły w Boroszowie (1679 r.) filialny pod wezwaniem św. Marii Magdaleny, w Dobrodzieniu św. Walentego (z II poł. XVII w.), w Oleśnie Starym (1780 r.) św. Marii Magdaleny, Grodzisku (1710 r.) św. Rocha, w Mokrej (1708 r. r.) św. Szymona i Judy Tadeusza, oraz w Oleśnie kościół św. Anny (z 1518 r., dobudowana część przez Marcina Snopka z 1668 r.)

Stanowią one piękny zabytek polskiej kultury, o którym wiemy tak bardzo mało, a który jest rzadkością w kulturze europejskiej.

Tekst i zdjęcia Magdalena Roszak

WERTUJEMY KSIĄŻKI

Z kwerendy bibliotecznej w Paryżu dr hab. Zbigniew Przybyła przywiózł folder Biblioteki Polskiej w Paryżu.

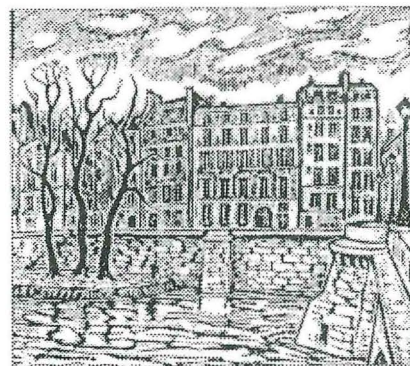
Skoro o Paryżu mowa dodajmy, iż książki wydane przez WSP w Częstochowie znalazły się na jednym z 26 stoisk, wybranych przez organizatorów wystawy, do prezentacji w dniach 17-21 listopada w Paryżu polskiej książki naukowej. Strona tytułowa i str. 11 folderu na następnej stronie.

W "Gazecie Wyborczej" z 28.X. 1997 r. (Dodatek Gazeta w Częstochowie) ukazała się notka pt. "Słownik, jakiego nie było". Jest to recenzja "Słownika komunikacji społecznej Kościoła" ks. Stanisława Pamuły, wydanego przez nasze Wydawnictwo. W recenzji redaktor TK podaje, że "autor jest dziekanem wydziału filozoficznego Papieskiej Akademii Teologicznej w Krakowie i kierownikiem Zakładu Komunikacji Społecznej przy Wydziale Pedagogicznym częstochowskiej WSP". Ot, taka ciekawostka. Jak dotąd przy Wydziale Pedagogicznym jest Uniwersytet Trzeciego Wieku, a w strukturze Wydziału nie ma Zakładu o tej nazwie.

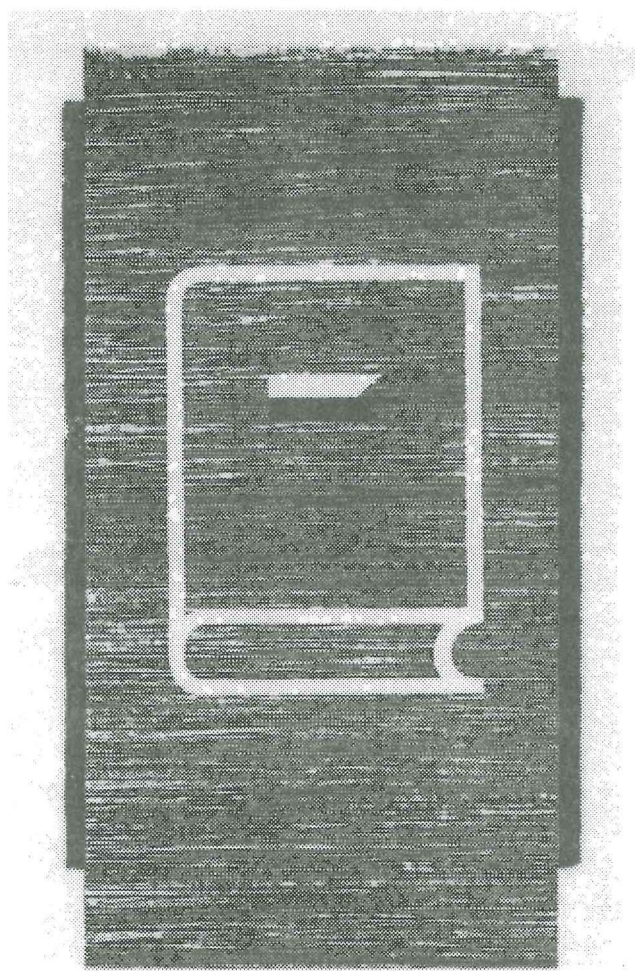
¹ A. Jaśkiewicz Zabytki architektury i budownictwa drewnianego. "Nad Wartą" 1976 nr 6 s.1,4,6.

² I. Tłoczek, Polskie budownictwo drewniane, Wrocław-Kraków-Gdańsk, Zakład Narodowy im. Ossolińskich, Wydawnictwo 1980, s.38.

TOWARZYSTWO HISTORYCZNO-LITERACKIE

**BIBLIOTEKA POLSKA
W PARYŻU**

LIVRE UNIVERSITAIRE POLONAIS
POLSKA KSIĄŻKA NAUKOWA

Exposition du 17 au 21 novembre 1997
à l'Institut Polonais de Paris

23 listopada w Filharmonii Częstochowskiej i 8 grudnia w Ośrodku Promocji Kultury Gaude Mater odbyła się promocja książki wydanej przez Wydawnictwo WSP Częstochowa poświęconej pamięci niezującego już artysty Wojciecha Łukaszeńskiego.

Publications:

correspondant aux matières enseignées (sciences humaines, pédagogie et psychologie, mathématiques, technique, sciences naturelles).

Titres publiés en 1996: 50

EDITIONS DE L'ECOLE PÉDAGOGIQUE
DE CZĘSTOCHOWA

Adresse:

Wydawnictwo Wyższej Szkoły Pedagogicznej
w Częstochowie
42-200 CZĘSTOCHOWA
ul. Waszyngtona 4/8
tél. fax: (34) 614 854

Rédacteur en chef: Stanisław Podobiński

Publications:

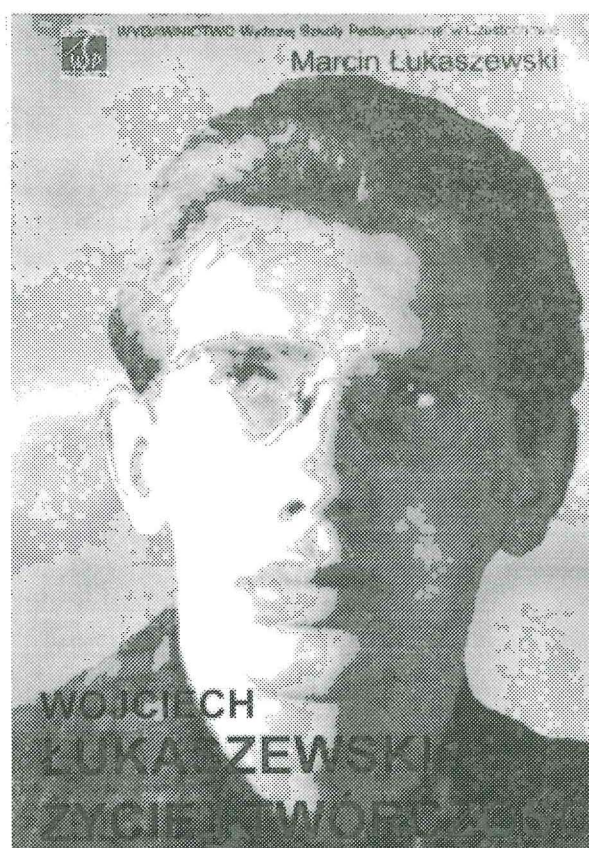
chimie, éducation physique, études littéraires, histoire, linguistique, mathématiques, pédagogie, philosophie, physique, sociologie.

Titres publiés en 1996: 89

EDITIONS DE L'ECOLE PÉDAGOGIQUE D'OLSZTYN

Adresse:

Wydawnictwo Wyższej Szkoły Pedagogicznej

KODEKSU ETYKI CIĄG DALSZY

Kontynuujemy rozpoczęty w numerze 6/97 przedruk publikacji "Dobre obyczaje w nauce" wydanej przez Komitet Etyki w Nauce przy Prezydium Polskiej Akademii Nauk w 1994 roku.

ROZDZIAŁ 2

PRACOWNIK NAUKI JAKO TWÓRCA

2.1. Pracownik nauki uznaje wyniki twórczości naukowej za osobiste dobro twórcy.

Pracownik nauki przestrzega przyjętych w skali międzynarodowej i skonkretyzowanych w prawie państwowym przepisów prawa autorskiego. Z prac opublikowanych drukiem może korzystać pod warunkiem wskazania źródła i wyraźnego rozgraniczenia osiągnięć własnych i cudzych. Dosłowne zaczerpnięcie fotografii, rysunków, wykresów tablic oraz dłuższych fragmentów tekstu wymaga uprzedniej zgody autora lub wydawcy. Zaczerpnięć takich należy unikać, jeżeli nie są one dostatecznie umotywowane potrzebami naukowymi. Przytaczanie cytatów z cudzych dzieł naukowych jest dopuszczalne tylko w granicach wyznaczonych potrzebą dokładnego i zwięzłego poinformowania o cudzej myśli naukowej.

Materiały na prawach rękopisu mogą być wykorzystane wyłącznie za pisemną zgodą autora i ze wskazaniem źródła.

Istotne sugestie lub rady wypowiedziane ustnie lub korespondencyjnie są intelektualną własnością autora i mogą być wykorzystane pod warunkiem wskazania ich pochodzenia.

2.2. Pracownik nauki dba o to, aby uznanie za osiągnięcia naukowe przypadło temu, komu uznanie to rzeczywiście się należy.

Tylko rzeczywisty udział twórczy uzasadnia wystąpienie w roli autora pracy naukowej. Pomoc redakcyjna lub techniczna, powinny być pokwitowane imiennym podziękowaniem.

Odstąpienie autorstwa pracy naukowej innej osobie, przyjęcie odstąpionego autorstwa, a zwłaszcza żądanie odstąpienia autorstwa są niedopuszczalne. Zaoferowanie nie uzasadnionego współautorstwa, przyjęcie takiego współautorstwa, a zwłaszcza domaganie się takiego współautorstwa - są niedopuszczalne. Tylko rzeczywisty autor dzieła ma prawo figurować jako taki i prawo to jest niezbywalne.

2.3. Główną motywacją pracownika nauki powinna być pasja poznawcza i chęć wzbogacenia dorobku nauki. Główną jego nagrodą powinno być poznanie prawdy i uznanie środowiska naukowego.

Pracownik nauki ma prawo i obowiązek dochodzić swojego priorytetu naukowego. O priorytecie rozstrzyga data publikacji naukowej lub data wpłynięcia maszynopisu do redakcji wydawnictwa naukowego.

Ogłaszanie nierzetelnych i niekonkluzywnych wyników badań, a także publikacje w czasopiśmie nie-naukowym tylko w celu zapewnienia sobie priorytetu są niedopuszczalne.

2.4. Pracownika nauki obowiązuje lojalność wobec sponsora lub zleceniodawcy.

Pracownik nauki podejmuje się tylko takich zadań, do których wykonania ma odpowiednią wiedzę i umiejętności. W przeciwnym razie powinien bezstronnie wskazać osobę, mogącą najlepiej wykonać zadanie.

Pracownik nauki powinien dążyć do wykonania zadania w sposób najprostsz i najoszczędniejszy. Zakres przeprowadzonych badań należy ograniczyć do rozmiarów podyktowanych niezbędną potrzebą. Wykorzystanie istniejących rozwiązań - cudzych lub własnych - powinno być wyraźnie zaznaczone w sprawozdaniu i uwzględnione w końcowym rozliczeniu kosztów sponsorowanego tematu.

Pracownik nauki przedstawia wyniki badań i wnioski w sposób obiektywny, nie sugerując się oczekiwaniami sponsora.

2.5. Badania naukowe należy prowadzić w sposób nie uwłaczający godności człowieka i nie naruszający zasad humanitarnych.

Badania, których przedmiotem jest człowiek, należy prowadzić zgodnie z przyjętymi w skali międzyna-

rodowej zasadami deontologii. W postępowaniu z człowiekiem jako przedmiotem badań należy przestrzegać zasady dobrowolnej i świadomej zgody na uczestnictwo w badaniach oraz zasady poufności i anonimowości wyników badań. Jeżeli badany jest małoletni, to należy dodatkowo uzyskać zgodę jego rodziców lub prawnych opiekunów. Osobie badanej trzeba przyznać prawo do wycofania się z uczestnictwa w trakcie prowadzonych badań.

W przypadku badań dolegliwych obowiązkiem pracownika nauki jest analiza konieczności takich badań, ograniczenie ich rozmiaru, zminimalizowanie stopnia ich dolegliwości i przywrócenie osób badanych do stanu sprzed podjęcia badań.

Osoba badana powinna być w pełni uświadomiona co do charakteru, celu i skutków badań. Naruszenie tej normy jest dopuszczalne tylko w tych szczególnych sytuacjach, gdy uprzednia pełna informacja o badaniach mogłaby zniweczyć wartość wyników badań. W tych przypadkach zatajoną informację pracownik nauki powinien ujawnić osobie badanej po zakończeniu badań i uznać jej prawo do odmowy zgody na wykorzystanie uzyskanych od niej danych.

Badania naukowe na osobach, których wolność osobista jest ograniczona nie powinny mieć miejsca.

Badania na zwierzętach należy prowadzić tak, aby nie zadawać im cierpienia. W przypadku badań dolegliwych obowiązkiem pracownika nauki jest analiza konieczności takich badań, ograniczenie ich rozmiaru i zminimalizowanie stopnia ich dolegliwości.

2.6. Badania naukowe należy prowadzić w taki sposób, aby nie uszkadzały środowiska naturalnego ani istniejących twórców człowieka.

Jeżeli szkody takie są nieuniknione, to należy zminimalizować ingerencję człowieka w środowisko i po zakończeniu badań przywrócić je do stanu pierwotnego.

2.7. Pracownik nauki dzieli się z innymi swymi osiągnięciami i wiedzą.

Naczelnym celem działalności uczonego jest poszukiwanie, poznanie i głoszenie prawdy naukowej. Opóźnianie ogłoszenia wyników pracy naukowej może być usprawiedliwione jedynie dobrem samej nauki.

Pracownik nauki jest obowiązany do rzetelnego przedstawienia wyników badań, świadomy że nierzetelność w sferze nauki szkodzi nauce i społeczeństwu. Pracownik nauki nie ukrywa niewygodnych wyników badań, podważających jego hipotezy robocze, ani nie zataja alternatywnych hipotez i sposobów interpretacji. Pracownik nauki nie wywiera jakiegokolwiek nacisku na innych pracowników nauki w celu świadomego ukrycia prawdy, ujawnionej w toku badań naukowych.

Język publikacji naukowej powinien być klarowny, logiczny, zrozumiały i zwięzły. Stopień szczegółowości sprawozdania z prac badawczych powinien umożliwiać powtórzenie badań w innym ośrodku.

Pracownika nauki powinno cechować uznanie dla innych dyscyplin naukowych i gotowość do życzliwej współpracy z ich przedstawicielami.

Pracownik nauki może ubiegać się o patenty. Działalność taka powinna mieć na celu zastrzeżenie praw autora w sferze praktyki, a nie ograniczenie swobodnego przepływu informacji naukowej.

2.8. Pracownik nauki nie mnoży publikacji naukowych wyłącznie w celu ilościowego wzbogacenia swego dorobku.

Jeżeli upowszechnienie osiągnięć naukowych usprawiedliwia opublikowanie tej samej pracy w różnych czasopismach, to należy powiadomić o tym redakcje tych czasopism i uzyskać ich zgodę. W takiej sytuacji konieczne jest powołanie się autora na swe wcześniejsze publikacje tego samego tekstu oraz wyraźne zgrupowanie powtórzonych publikacji w wykazie własnego dorobku naukowego.

2.9. Pracownik nauki jest obiektywny w ocenie własnych osiągnięć.

Pracownik nauki powstrzymuje się od samochwalczej reklamy. Wykorzystuje prasę, radio i telewizję w celu upowszechnienia osiągnięć nauki, w tym także osiągnięć własnych, ale nie w celu popularyzowania własnej osoby.

Pracownik nauki podlega wymogom redakcyjnym wydawcy, ale zaleca się, aby jako autor publikacji naukowej występował bez tytułów i stopni naukowych. Informacje o autorze powinny być podane w oddzielnej notce.

Pracownik nauki unika używania tytułów i stopni naukowych w wypowiedziach wykraczających poza obszar jego kompetencji naukowej.

ROZDZIAŁ 3

PRACOWNIK NAUKI JAKO MISTRZ

3.1. Pracownik nauki angażuje i grupuje wokół siebie adeptów nauki jedynie na podstawie bezstronnej oceny ich kwalifikacji intelektualnych, etycznych i charakterologicznych.

Pracownik nauki winien ujawniać i zwalczać wszelkie przejawy protekcjonizmu, korupcji i dyskryminacji.

3.2. Obowiązkiem pracownika nauki jest wyszukiwanie i otaczanie szczególną opieką uczniów wybitnie uzdolnionych i zachęcanie ich do podjęcia pracy naukowej.

3.3. Pracownik nauki powinien słowem i przykładem przekazywać swym uczniom wiedzę, umiejętności i zasady dobrych obyczajów w nauce.

Pracownik nauki powinien poczuwać się do odpowiedzialności za rozwój naukowy swych uczniów.

3.4. Pracownik nauki traktuje swych współpracowników sprawiedliwie.

Pracownik nauki okazuje każdemu adeptowi życzliwość i pomoc, nie przeciąża nikogo nadmiernymi obowiązkami i ocenia każdego współpracownika wnikliwie i sumiennie.

Jako przełożony opiniuje wnioski awansowe oraz rozdziela pieniądze i nagrody stosownie do pracy i osiągnięć każdego współpracownika.

3.5. Pracownik nauki nie przerzuca na współpracowników wykonywania zadań, które zgodnie z zakresem obowiązków powinien wykonać sam.

3.6. Pracownik nauki unika autokratycznych form kierowania podległym zespołem.

W istotnych kwestiach naukowych i organizacyjnych zasięga opinii zespołu. Informuje każdego współpracownika o ogólnych celach programu badawczego i o wyznaczonej mu w nim roli. Dbą o wewnętrzną wymianę informacji na każdym etapie pracy badawczej. Pielęgnowuje osobiste więzi w zespole i tworzy w nim atmosferę życzliwego koleżeństwa.

3.7. Pracownik nauki nie powinien odczuwać zazdrości o sukcesy swoich uczniów, gdyż są one także jego sukcesami.

3.8. Pracownik nauki powinien zagrozić drogę do świata nauki osobom nie mającym odpowiednich kwalifikacji.

Najlepszym sposobem realizacji tego postulatu są rzetelne i sprawiedliwe oceny i opinie.

Pismo *Res Academicae* wydaje Wyższa Szkoła Pedagogiczna w Częstochowie za zgodą JM Rektora

Zespół Redakcyjny: Anna Kozłowska, Andrzej Kulej, **Anna Pietrzyk**

Korekta: Krystyna Bleszyńska

Opracowanie techniczne i projekt okładki: Andrzej Kulej, Grafika na okładce: Witold Zaręba

Druk: Zakład Poligraficzno-Introligatorski INTROPRINT w Częstochowie

Nakład: 350 egz. bezpłatnych

ISSN 1428 - 3107

Adres Redakcji: ul. Waszyngtona 4/8 , 42-200 Częstochowa

